

Kolari Ylläksen osayleiskaavan uudistaminen esittely

27.8.2026

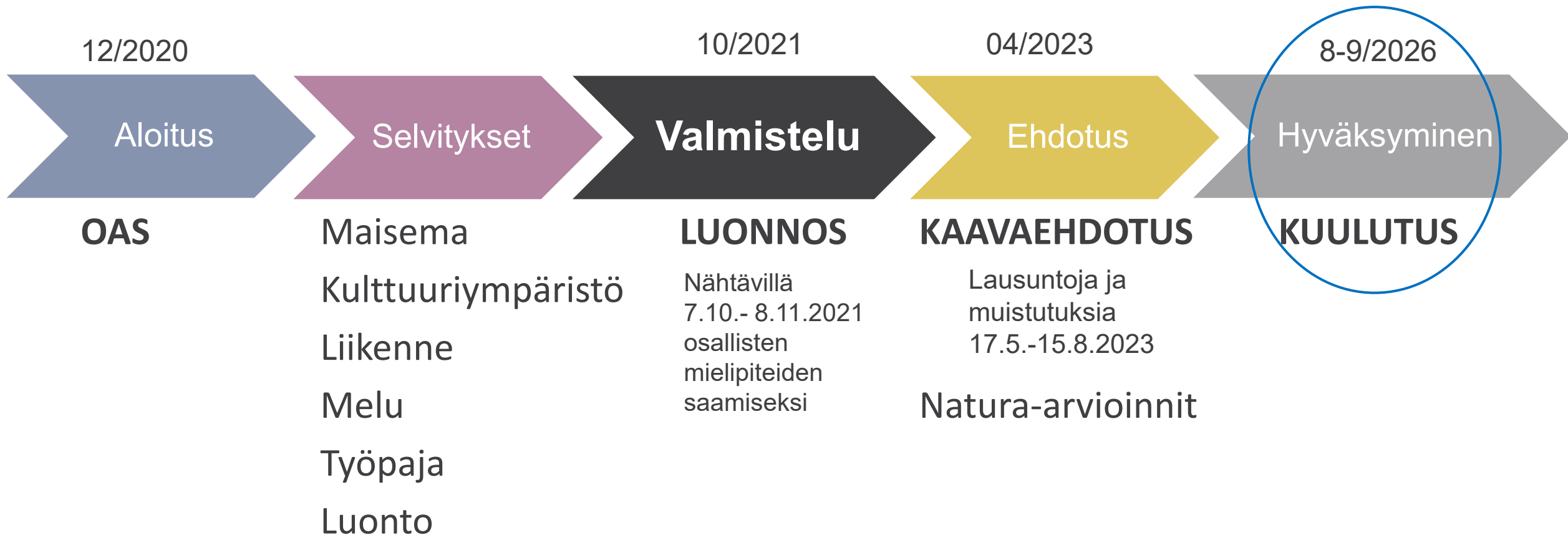
Illan ohjelma

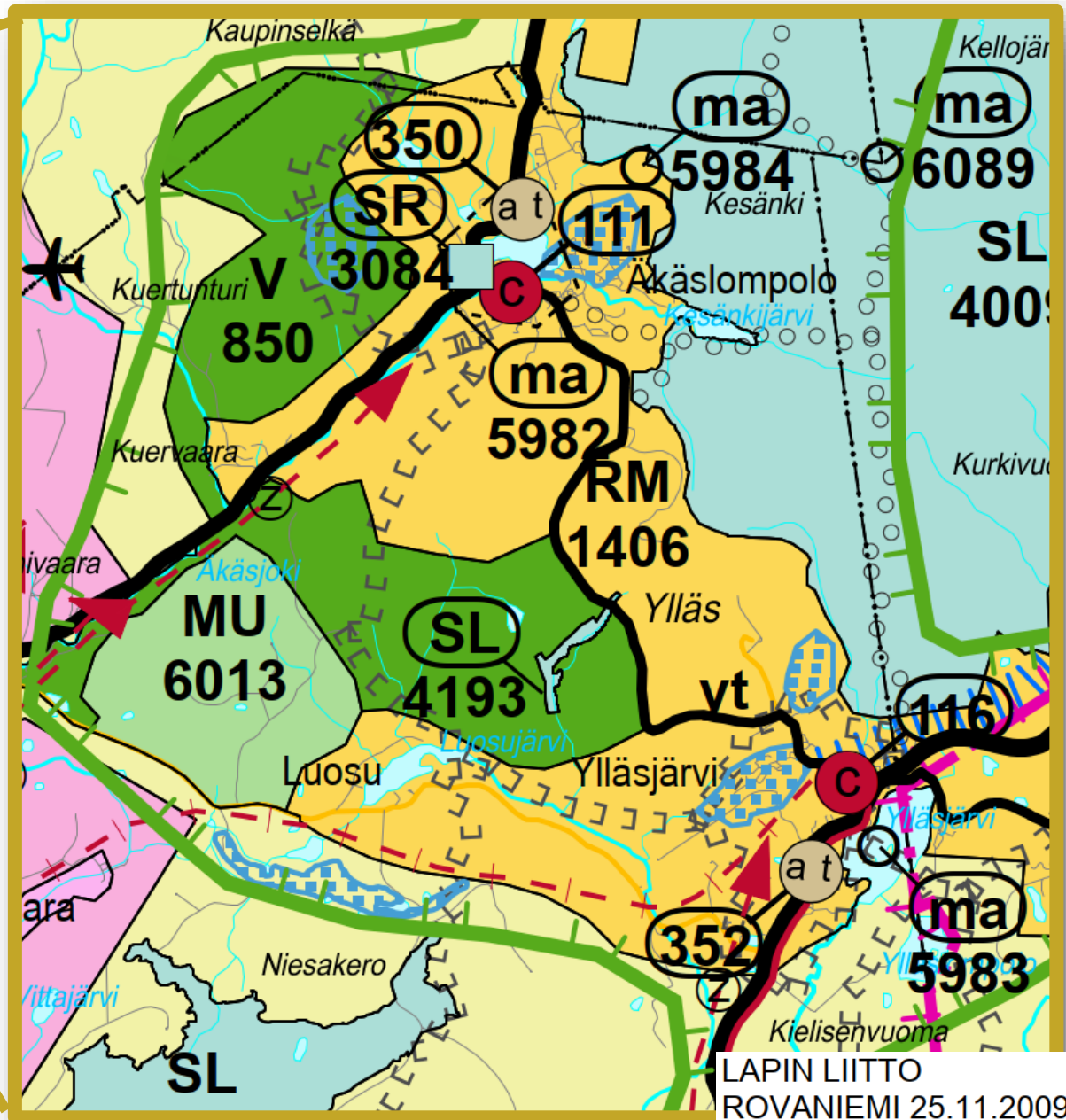
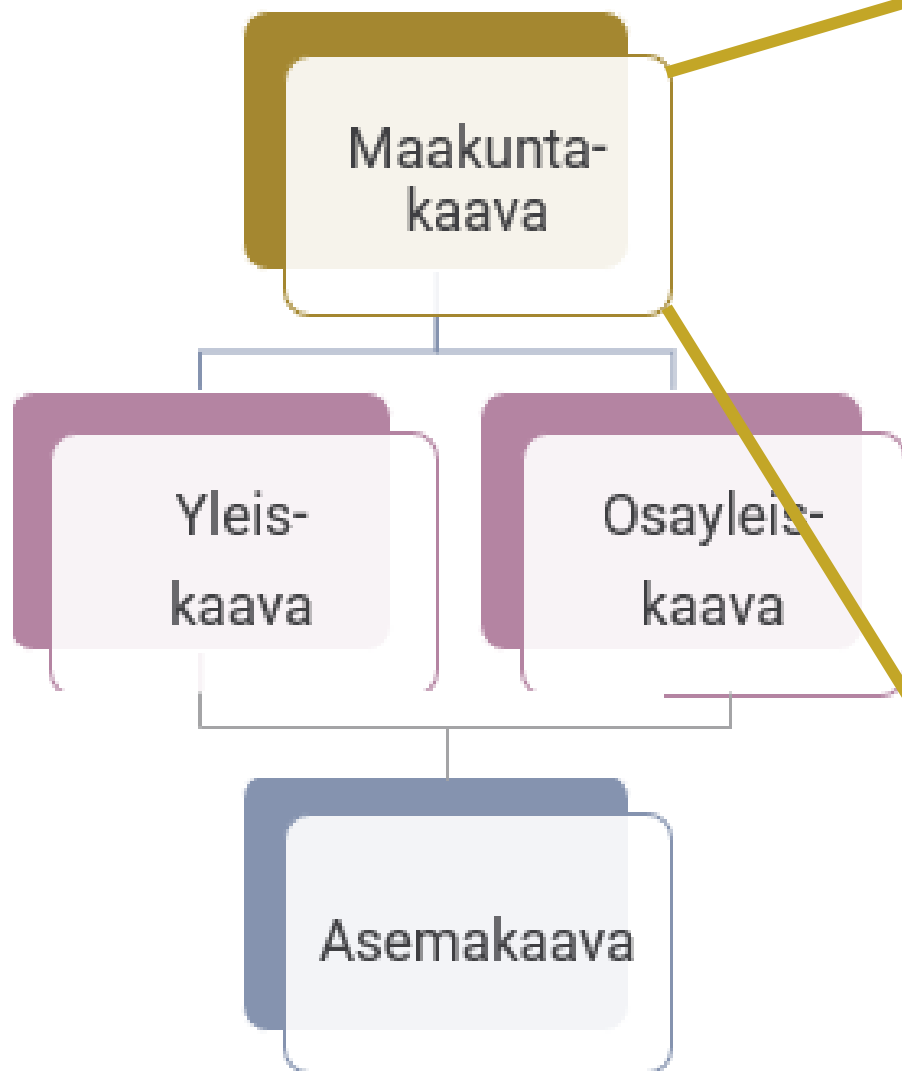
17 Tervetuloa

- Kaavaproessin ja osayleiskaavaehdotuksen esittely
- Keskustelua ja kysymyksiä

19 Tilaisuuden päätös

YLEISKAAVAPROSESSI

Ylläksen osayleiskaavan uudistaminen

Yleiskaavan kestävän kehityksen ratkaisuna aluevarausmerkinnöillä osoitetaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus.

Aluevaraukset, jotka tavoitellaan toteutuvaksi vuoteen 2040 mennessä, on piirretty ehyellä viivalla ja täysvärillä. Nämä ovat ensisijaisesti rakentamiselle osoitettuja alueita, joille sijoittuu reilu puolet tavoitellusta kasvusta.

Osayleiskaavassa on esitetty laajentumisen alueet, mikäli kasvu on oletettua nopeampaa tai mikäli osa tavoitetellusta kehityksestä toteutuu vuoden 2040 jälkeen:

- Pistekatkoviivoin ja värikehin rajatut alueet ovat tilatarpeen ilmaantuessa teknistaloudellisesti ensisijaisia laajentumisen alueita.
- Katkoviivoin esitetyt varannot on myös mahdollista ottaa käyttöön, jos tiivistämisen ja täydentämisen keinot on jo käytetty.

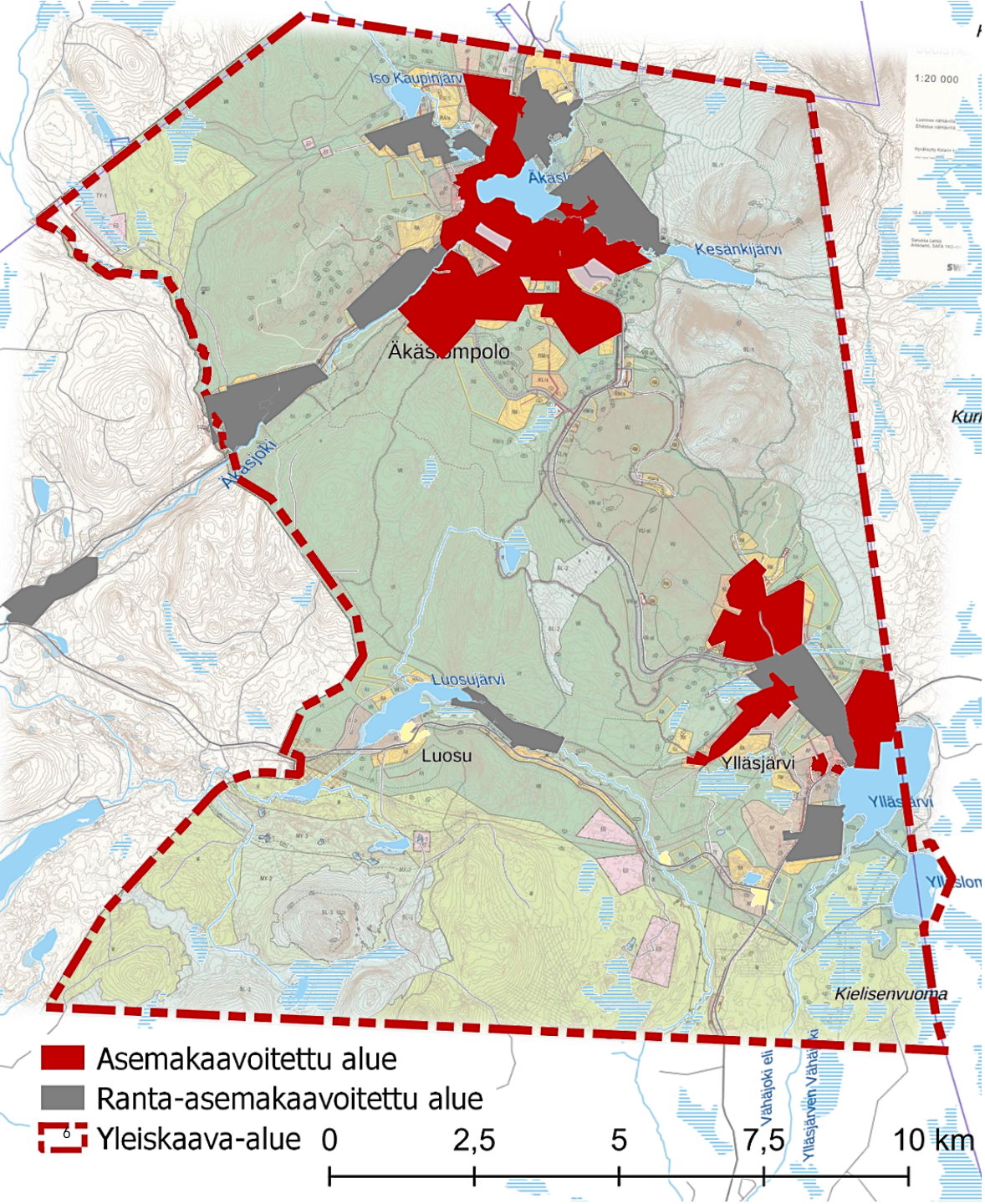
Ensisijaisesti täydennettävä ja tiivistettävä alue.
Väri ja kirjaintunnus ilmaisevat ensijaisen pääkäyttötarkoituksen.

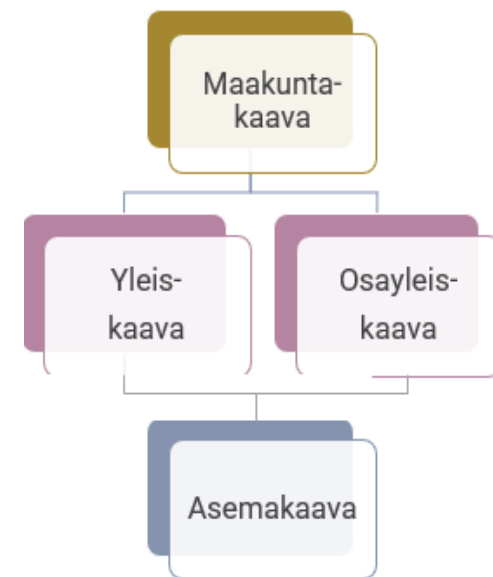
Laajentumisen alue. Kirjaintunnus ilmaisee ensijaisen pääkäyttötarkoituksen. Alue on varattu täydentämään olemassa olevaa rakennetta, mikäli vastaavat alueet on otettu jo käyttöön. Värireunus ja kirjainmerkinnät osoittavat maankäyttömuodon. Alueen toteuttaminen edellyttää asemakaavaa. Ennen asemakaavoitusta, tai muuta käyttötarkoitusta osoittavaa toimitusta, alue on alla olevan alueen mukaisesti joko retkeily-, ulkoilu- ja poronhoitovaltaista aluetta (VR) tai urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU) tai maa- ja metsä- sekä porotalousvaltaista aluetta (M).

Reservialue. Kirjaintunnus ilmaisee ensijaisen pääkäyttötarkoituksen. Alue voidaan ottaa käyttöön, kun samalla maankäyttömerkinnällä osoitettu viereinen alue on lähes toteutunut. Ennen asemakaavoitusta, tai muuta käyttötarkoitusta osoittavaa toimitusta, alue on alla olevan alueen mukaisesti joko retkeily-, ulkoilu- ja poronhoitovaltaista aluetta (VR) tai urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU).

Ylläksen alueella
on runsaasti
voimassa olevia
osayleiskaavaa
tarkempia
asemakaavoja.

Katsaus ehdotusvaiheen palautteeseen:

- ELY-keskus (nykyisin Lupa- ja valvontavirasto, LVV)
- Fingrid - ei lausuttavaa
- Kittilän kunta - ei lausuttavaa
- Lapinliitto
- Metsähallitus
- Muonion paliskunta
- Paliskuntain yhdistys
- Luke
- Tekninen lautakunta - ei lausuttavaa
- Torniojokilaakson museo
- Väylävirasto - ei lausuttavaa
- Muita, joilta pyydetty lausunto:
 - Tunturi-lapin Vesi
 - Ylläksen Ystävät
 - Äkäslompolon kyläyhdistys
- Muistutuksia 26 tahoa

KOLARIN KUNTA, Ylläksen osayleiskaavan uudistaminen

EHDOTUS 18.4.2023
NÄHTÄVILLÄ 17.5.-15.8.2023

1.	ELY (NYK.LVV) - 15.8.2023	2
2.	LAPIN LIITTO - 15.8.2023	10
3.	METSÄHALLITUS - 14.8.2023	11
4.	LUONNONVARAKESKUS - 9.6.2023	13
5.	FINGRID OYJ - 16.5.2023	15
6.	KITTILÄN KUNTA - 20.6.2023	15
7.	MUONION PALISKUNTA - 14.8.2023	15
8.	MUSEOVIRASTO - 19.5.2023	17
9.	PALISKUNTAIN YHDISTYS - 15.8.2023	17
10.	KOLARIN KUNTA TEKN. LTK - 28.6.2023	21
11.	TUNTURI-LAPIN VESI OY 21.7.2023	22
12.	TORNIONLAAKSON MUSEO - 15.8.2023	22
13.	VÄYLÄVIRASTO - 17.5.2023	24
14.	ÄKÄSLOMPOLON KYLÄYHDISTYS - 14.8.2023	24
15.	YLLÄKSEN YSTÄVÄT RY- 15.8.2023	29
1.	MUISTUTUS	31
2.	MUISTUTUS	31
3.	MUISTUTUS	32
4.	MUISTUTUS	32
5.	MUISTUTUS	33
6.	MUISTUTUS	33
7.	MUISTUTUS	34
8.	MUISTUTUS	34
9.	MUISTUTUS	36
10.	MUISTUTUS	36
11.	MUISTUTUS	36
12.	MUISTUTUS	38
13.	MUISTUTUS	38
14.	MUISTUTUS	39
15.	MUISTUTUS	39
16.	MUISTUTUS	40
17.	MUISTUTUS	41
18.	MUISTUTUS	42
19.	MUISTUTUS	42
20.	MUISTUTUS	43
21.	MUISTUTUS	43
22.	MUISTUTUS	44
23.	MUISTUTUS	44
24.	MUISTUTUS	45
25.	MUISTUTUS	45
26.	MUISTUTUS	46

Vähäisiä
tarkennuksia,
itse kaavaratkaisua
ei muutettu.

Ensisijaisesti täydennettävä ja tiivistettävä alue.
Väri ja kirjaintunnus ilmaisevat ensijaisen pääkäyttötarkoituksen.

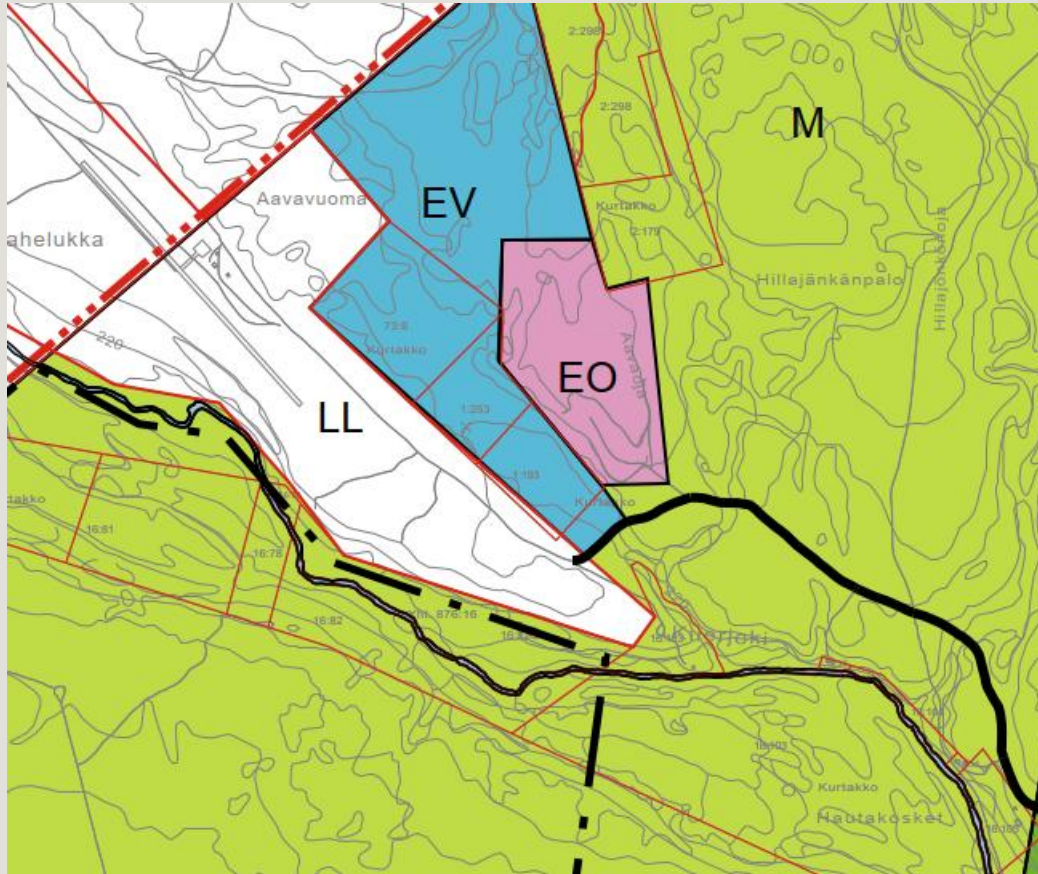

Laajentumisen alue. Kirjaintunnus ilmaisee ensijaisen pääkäyttötarkoituksen.
Alue on varattu täydentämään olemassa olevaa rakennetta, mikäli vastaavat alueet on otettu jo käyttöön. Väreunus ja kirjainmerkinnät osoittavat maankäyttömuodon. Alueen toteuttaminen edellyttää asemakaavaa. Ennen asemakaavoitusta, tai muuta käyttötarkoitusta osoittavaa toimitusta, alue on alla olevan alueen mukaisesti joko retkeily-, ulkoilu- ja poronhoitovaltaista aluetta (VR) tai urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU) tai maa- ja metsä- sekä porotalousvaltaista aluetta (M).

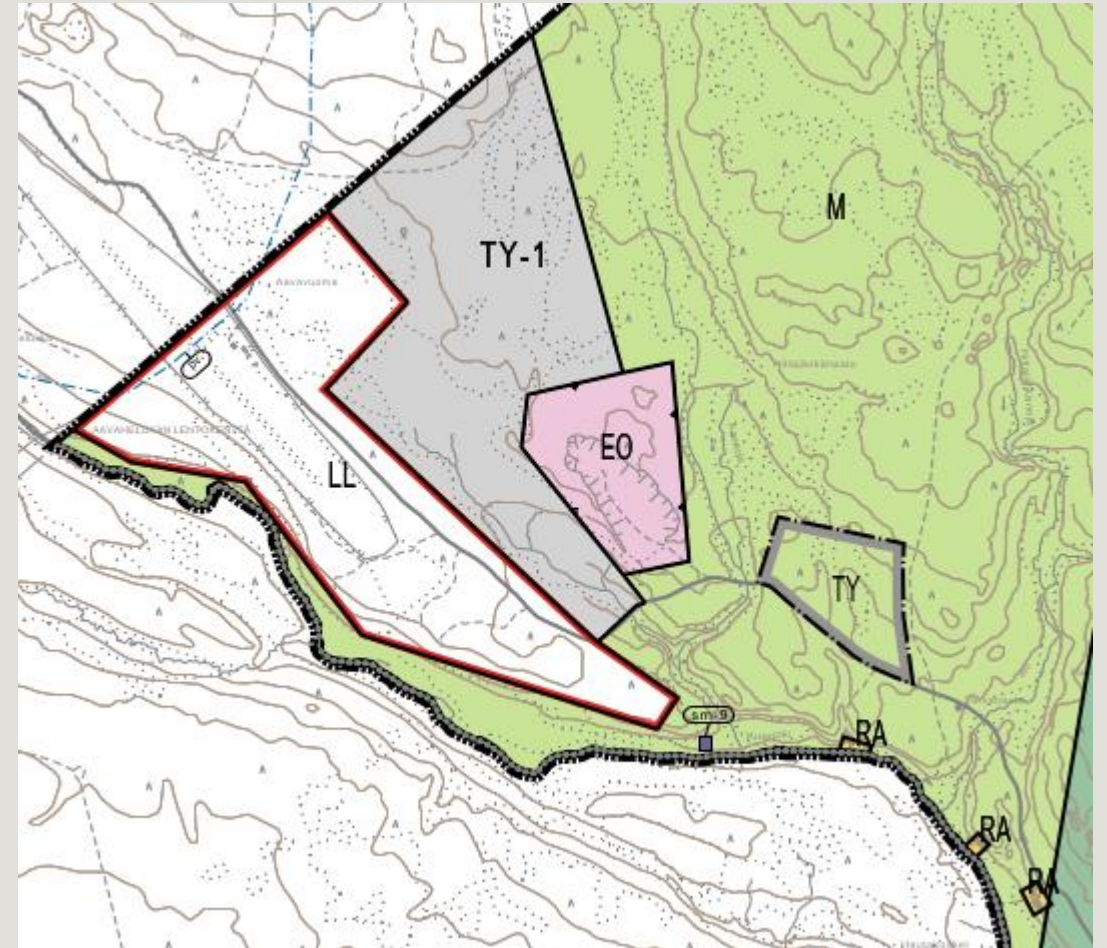

Reservialue. Kirjaintunnus ilmaisee ensijaisen pääkäyttötarkoituksen.
Alue voidaan ottaa käyttöön, kun samalla maankäyttömerkinnällä osoitettu viereinen alue on lähes toteutunut. Ennen asemakaavoitusta, tai muuta käyttötarkoitusta osoittavaa toimitusta, alue on alla olevan alueen mukaisesti joko retkeily-, ulkoilu- ja poronhoitovaltaista aluetta (VR) tai urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU).

Voimassa oleva kaava:

Kaavamuuotosehdotus: **SWECO**

Lentoliikenteen alue.

Maa-ainesten ottoalue.

Teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

Alue varataan teollisuustoiminnalle ja siihen liittyvälle varastoinnille. Alueelle voidaan sijoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevia muita tiloja, kuten toimisto- ja terminaalitiloja.

Asemakaavoituksessa tulee huolehtia alueen sopeuttamisesta lähiympäristöön ja maisemaan. Reunustava puusto säilytetään näkösuojana.

Teollisuusalue, jolle ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia, kohdemerkintä.

Alue varataan teollisuustoiminnalle ja siihen liittyvälle varastoinnille. Alueelle voidaan sijoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevia muita tiloja, kuten toimisto- ja terminaalitiloja.

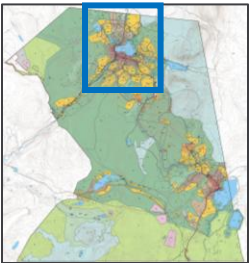
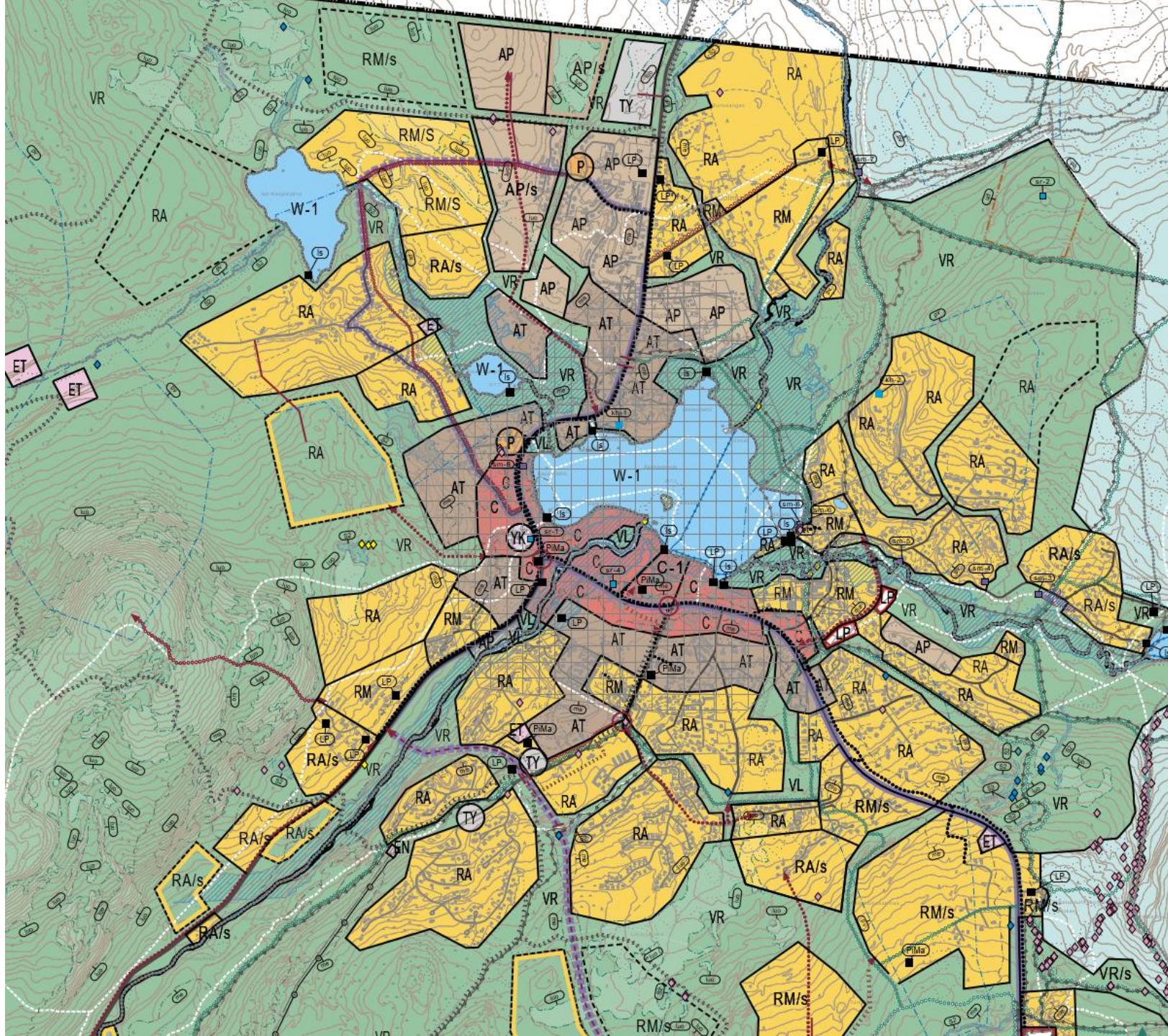
Asemakaavoituksessa tulee huolehtia alueen sopeuttamisesta lähiympäristöön ja maisemaan. Reunustava puusto säilytetään näkösuojana.

Teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

Alue varataan teollisuustoiminnalle ja siihen liittyvälle varastoinnille. Asemakaavoituksessa tulee huolehtia alueen sopeuttamisesta lentokenttätoimintoihin.

	Kantatie.
	Seututie.
	Yhdystie.
	Merkittävästi parannettava tie.
	Uusi kokoojakatu, linjaus ohjeellinen.
	Uusi pitkän aikavälin mahdollinen yhteystarve, linjaus ohjeellinen.
	Uuden kokoojakadun liittymä, linjaus ohjeellinen.
	Kehitettävä liittymä. Merkintä osoittaa liittymän parannustarpeen. Liittymäjärjestelyjen tarvitsema tila tarkentuu tie- tai katusuunnittelussa tai asemakaavoitettaessa.
	Alikulku.
	Uusi alikulku, ohjeellinen sijainti.
	Ylikulku.
	Uusi ylikulku, ohjeellinen sijainti.

AT

Kyläalue.

Alue varataan taajamatoimintoihin, pääasiassa tiiviiseen taajama-asumiseen ja sitä palvelevien liike-, palvelu- ja työtilavaltaisten rakennusten rakentamiseen.

Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön pilaantumista tai merkittävää häiriötä. Lisäksi alueelle saa sijoittaa matkailupalvelurakennuksia.

Rakentamisessa tulisi vaalia perinteistä rakentamistapaa.

Rakennukset tulisi sijoittaa siten, että ne muodostavat pihapiirin.

AP

Pientalovaltainen asuntoalue.

Alue varataan pääasiassa asuinrakentamista varten. Alueelle saa sijoittaa myös asumiselle tarpeellisia julkisia ja yksityisiä lähipalveluita sekä pienimuotoisia liike-, palvelu- ja työtiloja.

Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristöön merkittävää melua, tärinää, ilman tai veden pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta häiriötä.

Alueen suunnittelussa on huomioitava uusien rakennusten sopivuus ympäristöönsä.

C

Keskustatoimintojen alue.

Täydennysrakennettava ja tiivistettävä kylämäisen asutuksen ja palvelujen alue, jota kehitetään korkeatasoisena kävely-ympäristönä.

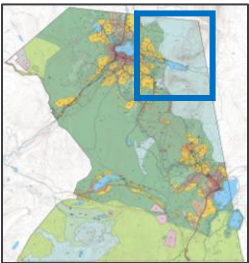
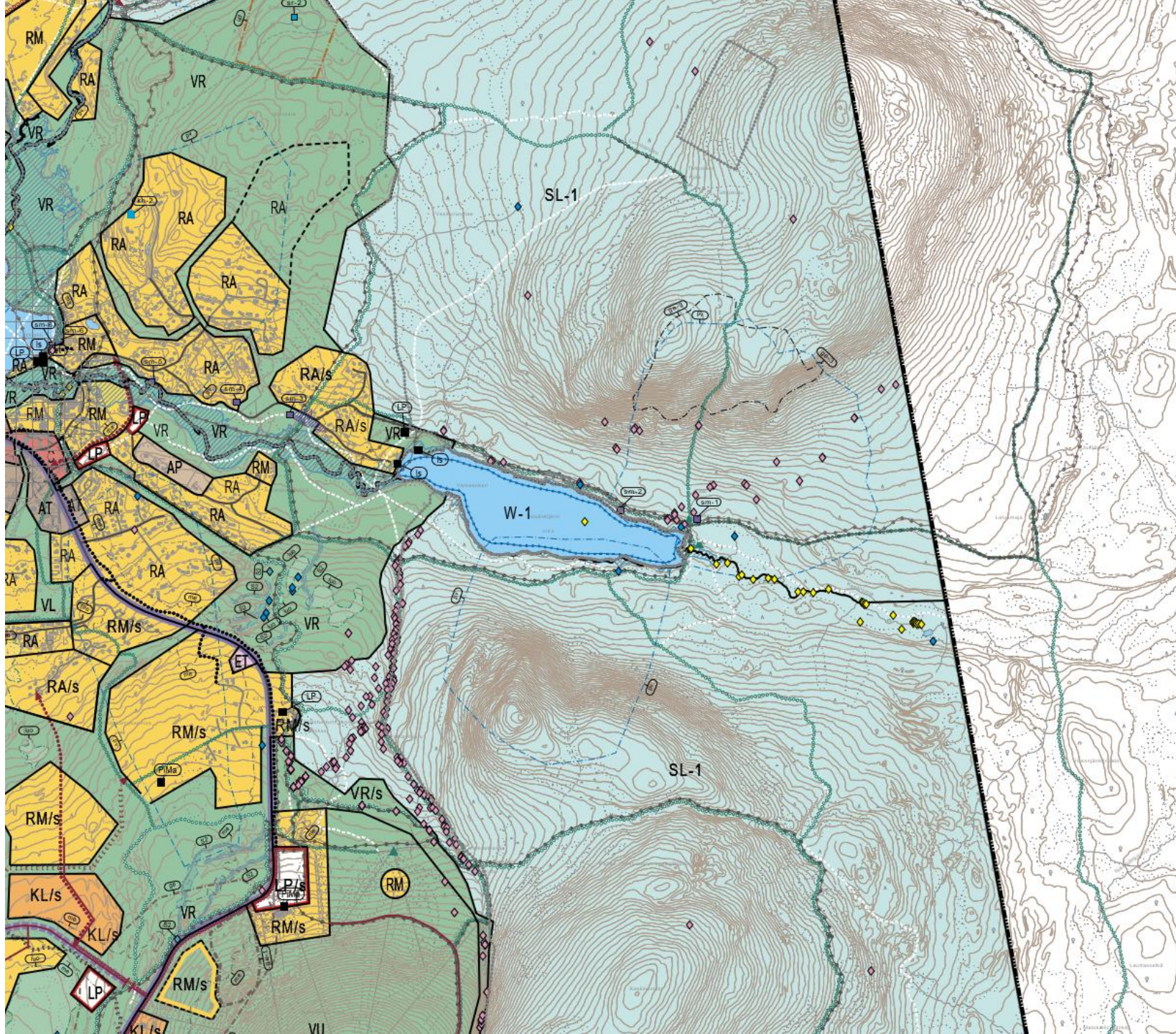
Alueelle ei saa sijoittaa AKL 71 §:n tarkoittamaa vähittäiskaupan suuryksikköä. Asemakaavoituksessa tulisi pyrkiä omaleimaisen kyläkuvan säilyttämiseen. Tunturinäkymien ja näkymien säilymistä järvelle tulisi vaalia.

C-1

Keskustatoimintojen alue.

Täydennysrakennettava ja tiivistettävä kylämäisen asutuksen ja palvelujen alue, jota kehitetään korkeatasoisena kävely-ympäristönä.

Alueelle saa sijoittaa AKL 71 §:n tarkoittamia vähittäiskaupan suuryksikköjä. Asemakaavoituksessa tulisi pyrkiä omaleimaisen kyläkuvan säilyttämiseen. Tunturinäkymien ja näkymien säilymistä järvelle tulisi vaalia.

Palveluiden ja hallinnon alue, kohdemerkintä.

Alue varataan julkisten tai yksityisten palvelujen ja hallinnon tarpeisiin. Alueelle voidaan osoittaa opetus-, sivistys- ja tutkimustoimintaa, sosiaali- ja terveystalouteihin kuuluvia laitoksia sekä kaupallisia palveluja. Alueen suunnittelussa on huomioitavuuksien rakennusten sopivuus ympäristöönsä, palvelujen saavutettavuus, pysäköinnin järjestäminen sekä esteettömyys.

Kaupallisten palveluiden sekä hotelli- ja liikerakentamisen alue.

Alueelle saa sijoittaa kaupallisten palvelujen, liike-, hotelli- ja liikerakentamisen lisäksi laskettelutoimintaa palvelevia hissejä ja rinteitä. Rakentamisessa on huolehdittava siitä, että Maisematien kuivatuksen toimintaa ei estetä. Asemakaavatuksessa tulee huolehtia alueiden sopeutumisesta kauko- ja lähimaisemaan. Maisematietä avautuvia näkymiä, luonnon ja maiseman arvoja tulee vaalia.

OHJE: Alue tulee suunnitella asemakaavassa siten, että laskettelutoiminnan aiheuttama estevaikutus on mahdollisimman pieni. Maisemaan sopeuttaminen koskee rakennustapaa ja ympäristön käsittelyä.

Kirkon alue, kohdemerkintä.

Alueen suunnittelussa ja toimenpiteissä on otettava huomioon kirkko-ympäristön kulttuurihistoriallinen luonne siten, että rakentaminen soveltuu sekä rakennustavaltaan että sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön kohteen historiallisen ja hierarkkisen aseman säilyttämiseksi.

RM

Matkailuelinkeinojen alue.

Alue varataan monipuolisten matkailupalvelujen rakentamiseen. Alueen suunnittelussa on huomioitava liikennejärjestelyjen toimivuus ja turvallisuus, esteettömyys, rakennusten ja rakennelmien sovittaminen maisemaan, luonnonympäristön laadun säilyminen ja vesihuollon järjestäminen.

RM

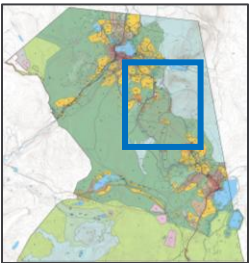
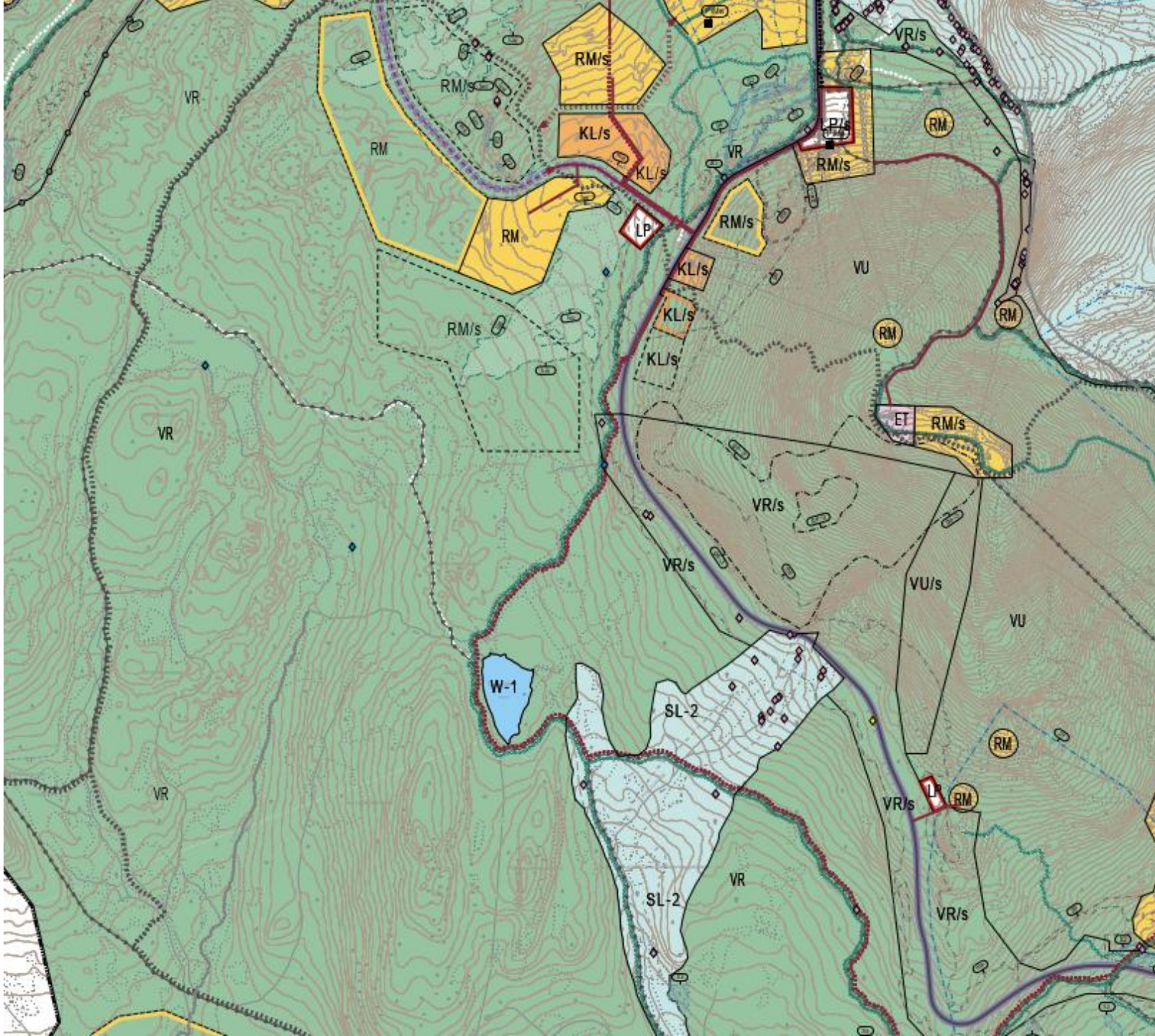
Matkailupalveluiden kohde.

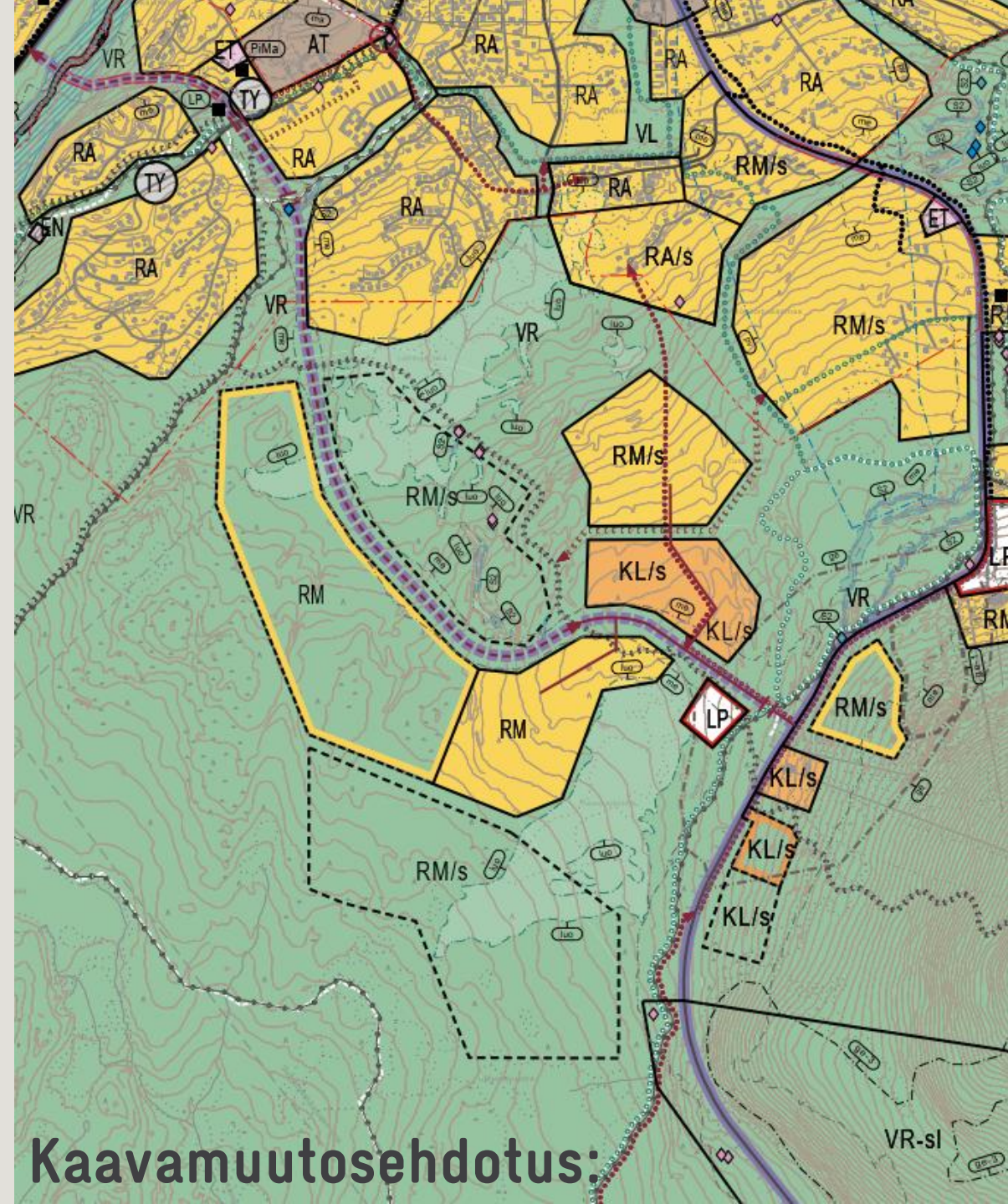
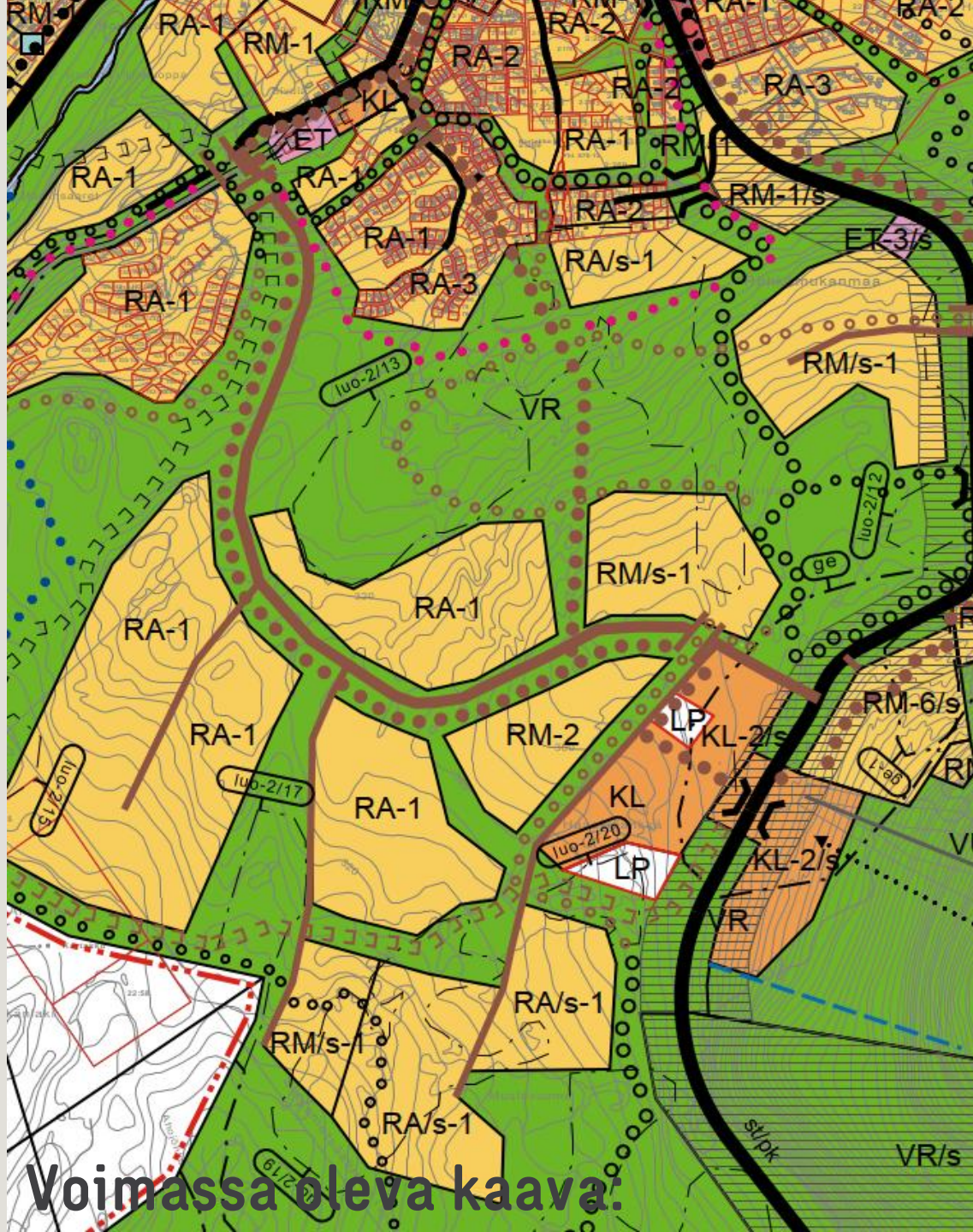
Rinneravintoloiden alue, joka sijoittuu maisemallisesti vaativalle paikalle. Alueelle saa sijoittaa lisäksi laskettelutoimintaa palvelevia hissejä ja rinteitä ja niihin liittyviä rakennuksia. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida sopeutuminen kaukomaisemaan.

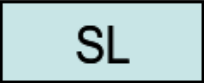
RA

Loma-asuntoalue.

Alue varataan loma-asumisen alueeksi. Alueen suunnittelussa on huomioitava rakennusten ja rakennelmien sovittaminen maisemaan, luonnonympäristön laadun säilyminen ja vesihuollon järjestäminen. Alueella on sallittu ympärivuotinen asuminen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön.

SL

Luonnonsuojelualue.

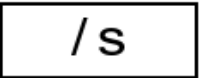
Alue on rauhoitettu luonnonsuojelulain nojalla. Alueelle rakentamisessa noudatetaan luonnonsuojelulain säännöksiä.

Alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen sen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi rauhoituspäätösten mukaisesti.

SL - 1 Kansallispuisto ja Natura-alue.

SL - 2 Luonnonsuojelualue tai sellaiseksi tarkoitettu alue.

SL - 3 Kansallisen luonnonsuojeluohjelman alue tai Natura-alue.

/s

Alue, jolla ympäristö säilytetään.

Alueelle sijoittuu luonto- ja/tai maisema-arvoja, jotka tulee huomioida alueen jatkosuunnittelussa, asemakaavoituksessa ja maankäytössä.

Natura 2000-verkostoon kuuluva alue.

Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen sen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi.

Luontoarvojen kannalta huomioitava kohde.

Kohde on vesilain mukainen vesiluonnon suojelutyyppi, jonka tilan vaarantaminen on kiellettyä.

S2

Luontoarvojen kannalta huomioitava kohde/alue.

Alue on metsälain 10 §:n mukainen erityisen arvokas elinympäristö, joiden säilyminen on turvattava.

Luontoarvojen kannalta huomioitava kohde.

Luontodirektiivin IV-liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

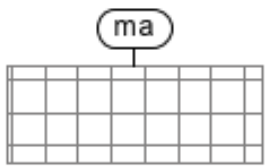
Luontoarvojen kannalta huomioitava kohde.

Luonnonsuojeluasetuksen mukaisen uhanalaisen tai silmälläpidettävän lajien elinympäristö, joiden säilyminen on turvattava.

luo

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Alueelle kohdistuvassa suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että maankäyttöratkaisun toteuttamisen soveltuvuus osa-alueella selvitetään siten, että osa-alueen luontoarvot turvataan.

Maakunnallisesti arvokas taajama-alueen kyläkokonaisuus.

Omaleimaisen kyläkuvan ja kulttuuriympäristön sekä näkymien säilyttäminen järville ja tunturiin on tärkeää täydennysrakentamisen suunnittelussa. Uudisrakennusten ja oleviin rakennuksiin tehtävien muutosten on sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeuduttava olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön. Alueen ympäristön ominaispiirteet tulee säilyttää.

Suojeltava rakennus tai kohde.

Rakennuksia ei saa purkaa (AKL 41 § mom. 2). Rakennuksessa suoritettavien muutos- ja korjaustöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen tai rakennelman rakennustaiteen, kulttuurihistorian, taajamakuvan ja/tai maisemakuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Kohteita koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Kohdenumerointi viittaa selostuksen luetteloon.

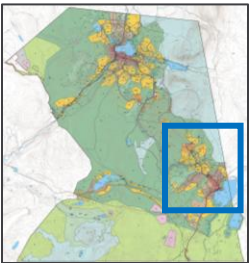
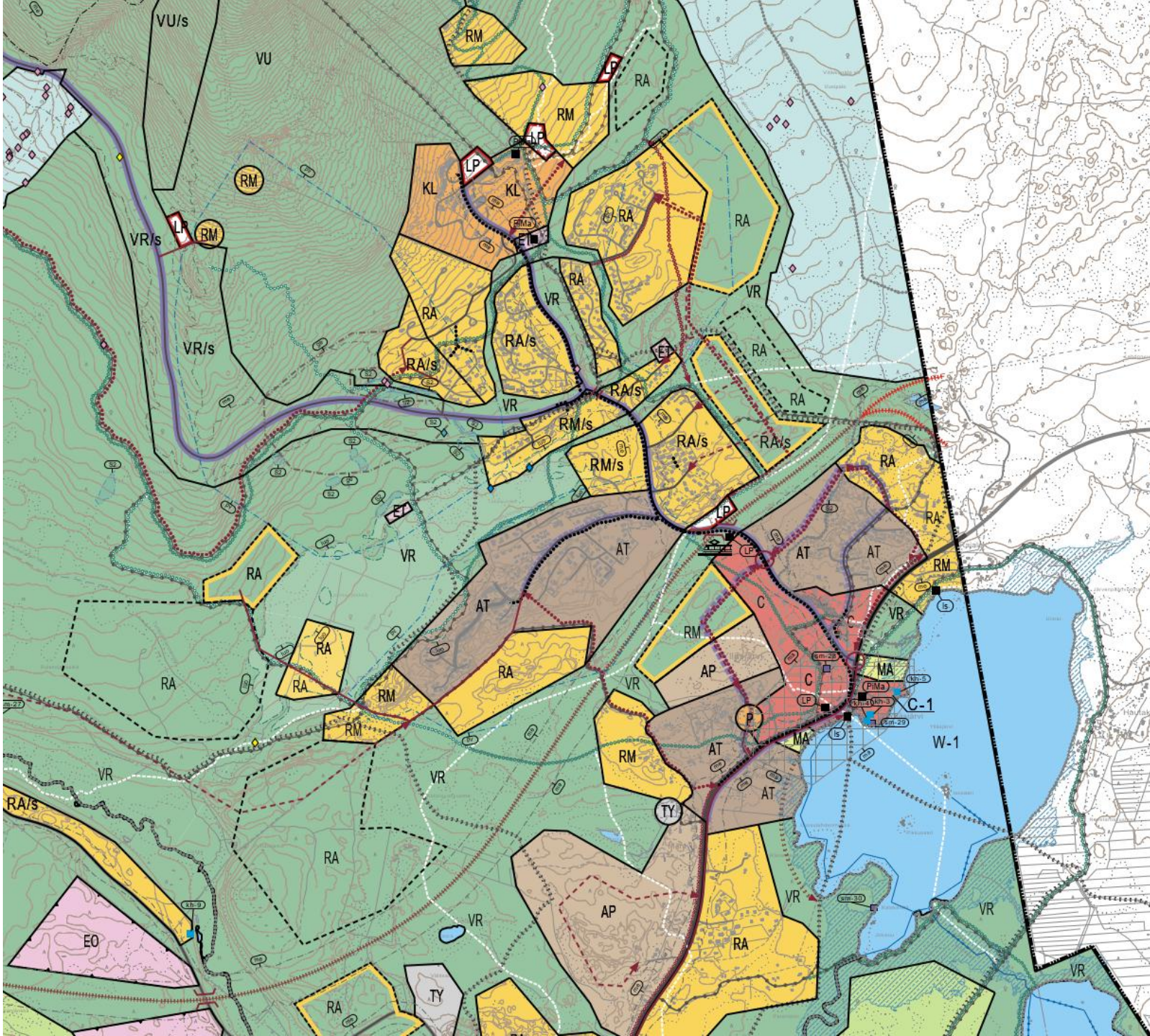
Rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai taajamakuvan kannalta arvokas rakennus tai kohde.

Korjaus- ja muutostöissä rakennuksen historialliset ominaispiirteet on pyrittävä säilyttämään. Kohteista koskevista merkittävistä muutoksista on pyydetävä museoviranomaisen lausunto. Kohdenumerointi viittaa selostuksen luetteloon.

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös.

Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydetävä alueellisen vastuumuseon lausunto.

Henkilöliikenteen terminaalialue, sijainti ohjeellinen.

Ohjeellisen rautatieaseman sijainti. Alue tulee kehittää palvelemaan joukkoliikenteen matkaketjuja ja kevyen liikenteen saavutettavuus on varmistettava lähialueella. Asemakaavoituksessa ja muussa tarkemmassa suunnittelussa tulee varata tilaa joukkoliikenteen liityntäpysäköinnille.

Uusi rautatie, ohjeellinen linjaus.

Ohjeellisen rautatien tarkemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida turvallisuus porotalouden kannalta esimerkiksi aitauksin sekä porojen luontaisen laidunkierroon mahdollistaminen ja mahdollisen estevaikutuksen vähentäminen riittävin ylityksin.

Uuden rautatien vaihtoehtoiset ohjeelliset linjaukset.

Ohjeellisen rautatien tarkemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida turvallisuus porotalouden kannalta esimerkiksi aitauksin sekä porojen luontaisen laidunkierroon mahdollistaminen ja mahdollisen estevaikutuksen vähentäminen riittävin ylityksin.

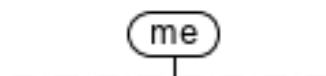
Alueen joukkoliikenteen kehityskäytävä.

Mahdollistetaan tehokas, laadukas ja säännöllinen joukkoliikenneyhteys käytävässä. Käytävää koskevien kehittämistoimien yhteydessä tulee varmistaa joukkoliikenteen toimintaedellytysten säilyminen ja parantaminen.

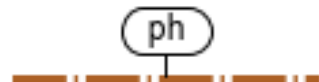
Alueen joukkoliikenteen yhteystarve.

Selvitetään mahdollisuudet sujuvan ja tehokkaan joukkoliikenteen järjestämiseksi. Käytävän varren yhdyskuntarakenne tuodaan kestävä liikkuksen piiriin sitomalla se osaksi joukkoliikenne käytävää.

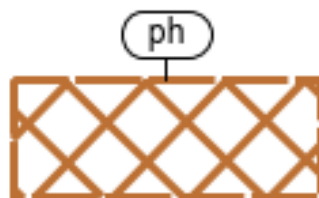
Melualue

Aluerajaus osoittaa yleispiirteisesti rauta- ja maantieliikenteen päivämeluvyöhykkeen (45dB) ennustetilanteessa vuonna 2040. Rakennusten suunnittelussa ja sijoituksessa on huomioitava, että valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot ulko- ja sisätiloissa toteutuvat uudis- ja korjausrakentamisessa sekä mahdolliset muutokset melualueessa tie- ja ratamuutosten myötä.

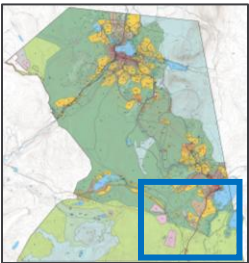
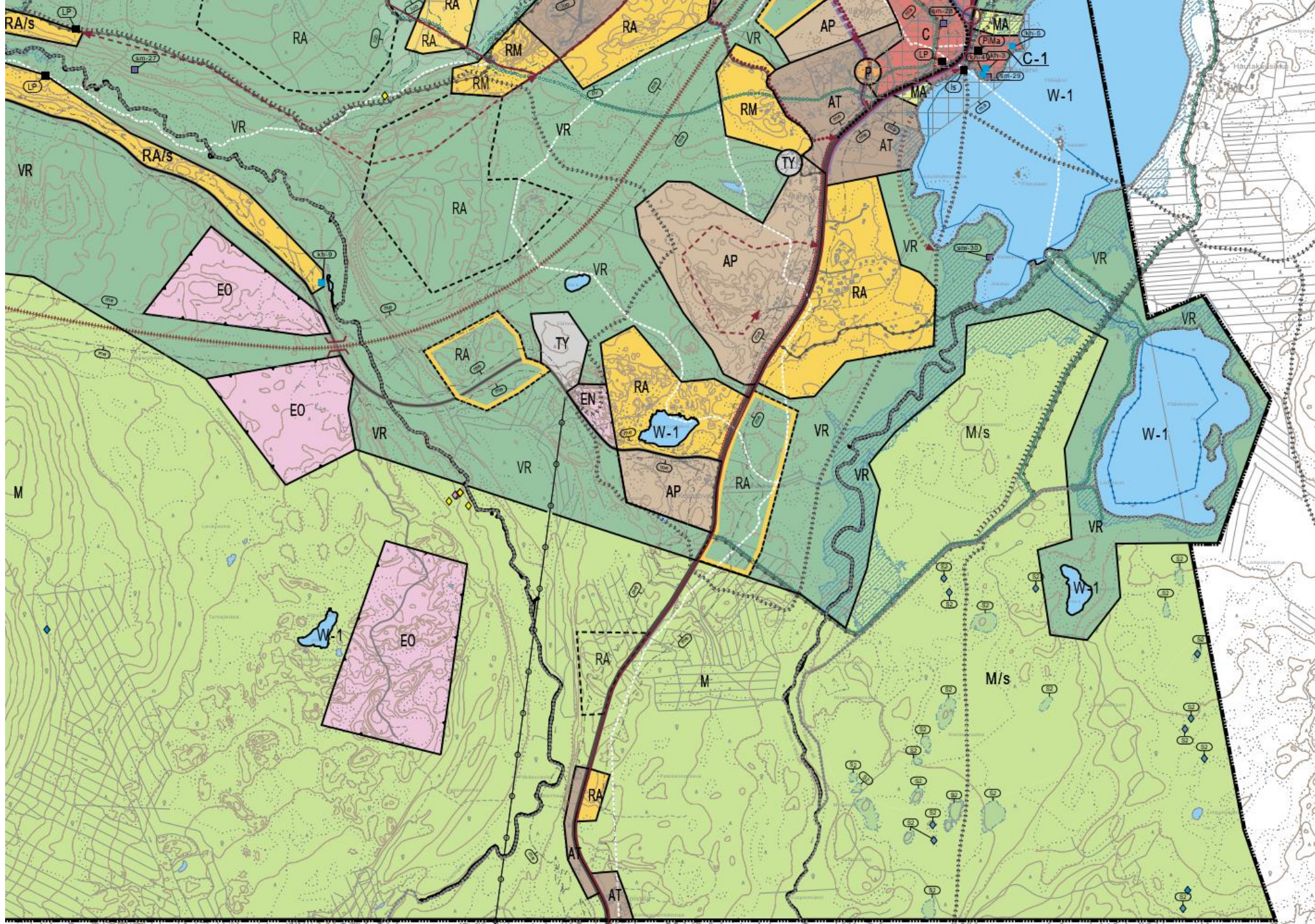
Poronhoidon kannalta erityisen tärkeä osa-alue, Nilivaaran erotusaita.

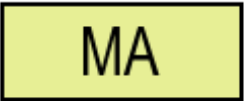
Alueen suunnittelussa on turvattava poronhoidolle merkittävien rakenteiden ja toimintojen säilyminen.

Poronhoidon kannalta erityisen tärkeä yhteystarvealue.

Poronhoidon merkittävä kuljetusreitti huomioitava tarkemmassa suunnittelussa ja asemakaavoituksessa.

MA

Maisemallisesti arvokas peltoalue.

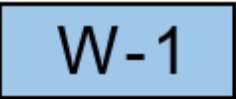
Alue on perinteiseen kylämaisemaan kuuluva peltoaluetta, jonka avoimena säilyttäminen on tärkeää. Tiestöltä pellon yli järvelle avautuvat näkymät ovat myös matkailuelinkeinon kannalta merkittäviä.

Maisemaa muuttavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman AKL 128 §:ssä tarkoitettua maisematyölupaa.

Alueella sallitaan ainoastaan maa- ja metsätaloutta, porotaloutta ja matkailua palveleva pienimuotoinen rakentaminen, jonka sijoittamisessa tulee huomioida näkymien säilyttäminen.

OHJE: Alue on suositeltavaa hoitaa maatalousalueena.

Maisemanhoitotoimenpiteet ovat suositeltavia vesoittumisen estämiseksi.

W-1

Vesialue.

Torniojoen-Muoniojoen vesistöalue, joka kuuluu Natura 2000-verkostoon.

Alueella tai sen vaikutuspiirissä toimittaessa tulee asianmukaisella tavalla arvioida hankkeiden vaikutukset Natura-alueeseen.

ET

Yhdyskuntateknisen huollon alue.

Alue varataan voimaloita, vedenottamoita, vedenpuhdistamoita ja jätteidenkäsittelylaitoksia varten. Suunnittelussa on huomioitava alueiden käytöstä aiheutuva liikenne.

et

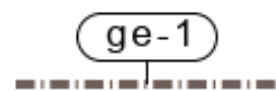
Yhdyskuntateknisen huollon kohde.

EN

Energiahuollon alue.

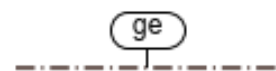
Johto tai linja.

z = sähkölinja 110 kV.

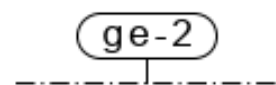

Alue, joka on geologialtaan erityisen arvokas.

Alueelle mahdollisesti kohdistuva maankäyttö tulee suunnitella siten, että lieveuomastojen arvokkain osa säilytetään.

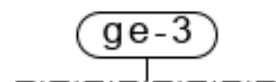

Alue, joka on geologialtaan arvokas lieveuomastojen alue.

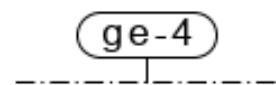
Valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet.

Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä arvokkaan muodostuman suojeluun ja hoitoon.

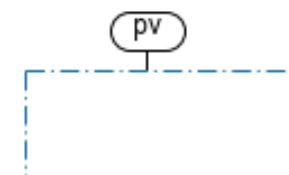
Valtakunnallisesti arvokkaat kivikot.

Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä arvokkaan muodostuman suojeluun ja hoitoon.

Arvokkaat harjut.

Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavia toimenpiteitä tulee välttää ja sillä sijaitsevan geologisesti arvokkaan muodostuman suojelua ja hoitoa tulee edistää (POSKI-hanke).

Pohjavesialue.

Pohjavesialueella rakentamista ja muita toimenpiteitä rajoittavat vesilaki ja ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto. Alueella on otettava huomioon pohjaveden suojelu siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Pohjavesialueilla jätevesien imeyttäminen maaperään on kielletty.

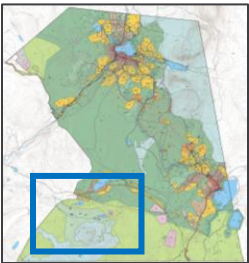
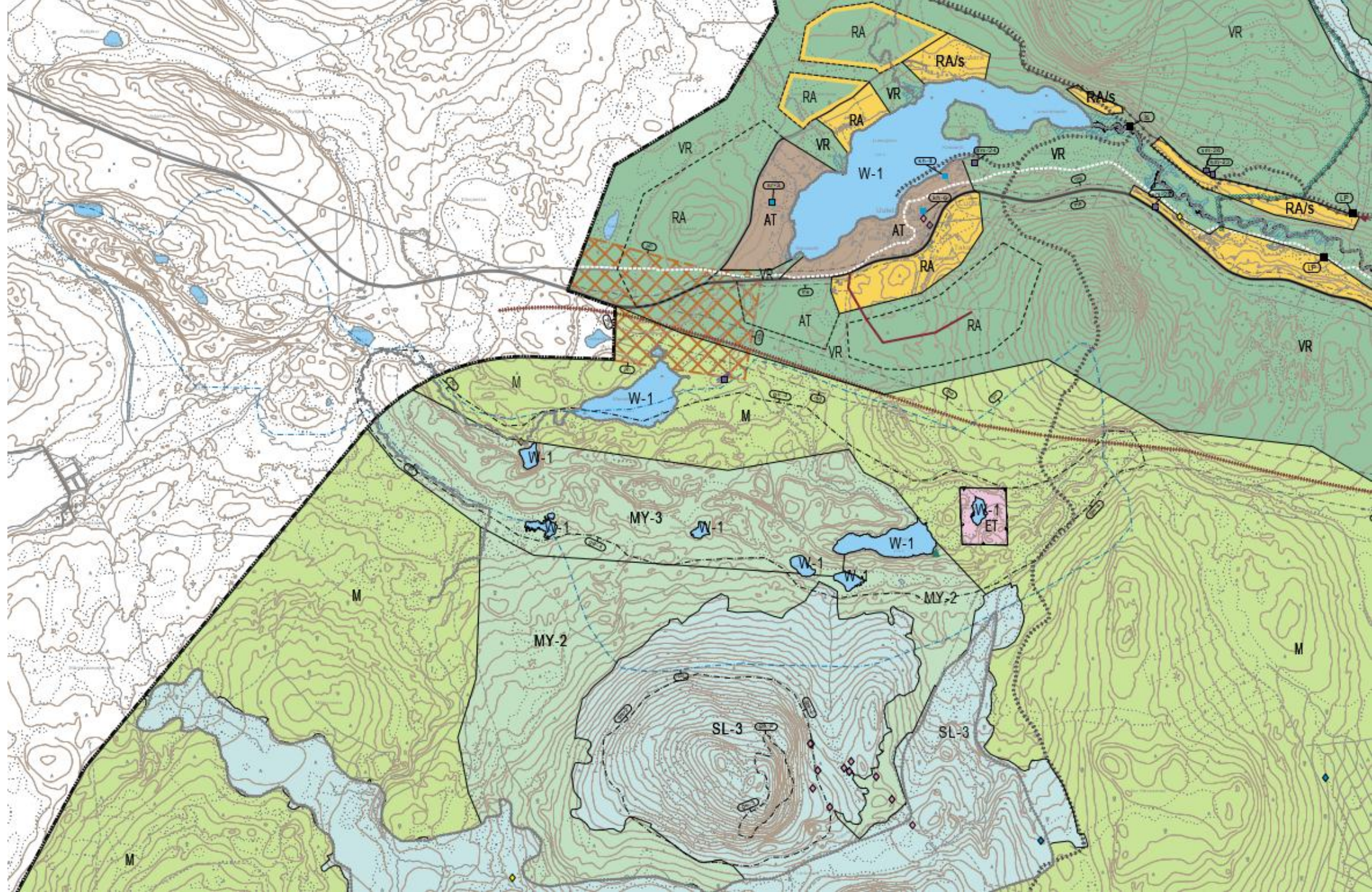
Tulva-alueen raja.

Maankäytössä on huomioitava merkinnällä osoitettu kerran 100 vuodessa toistuva tulva-alue.

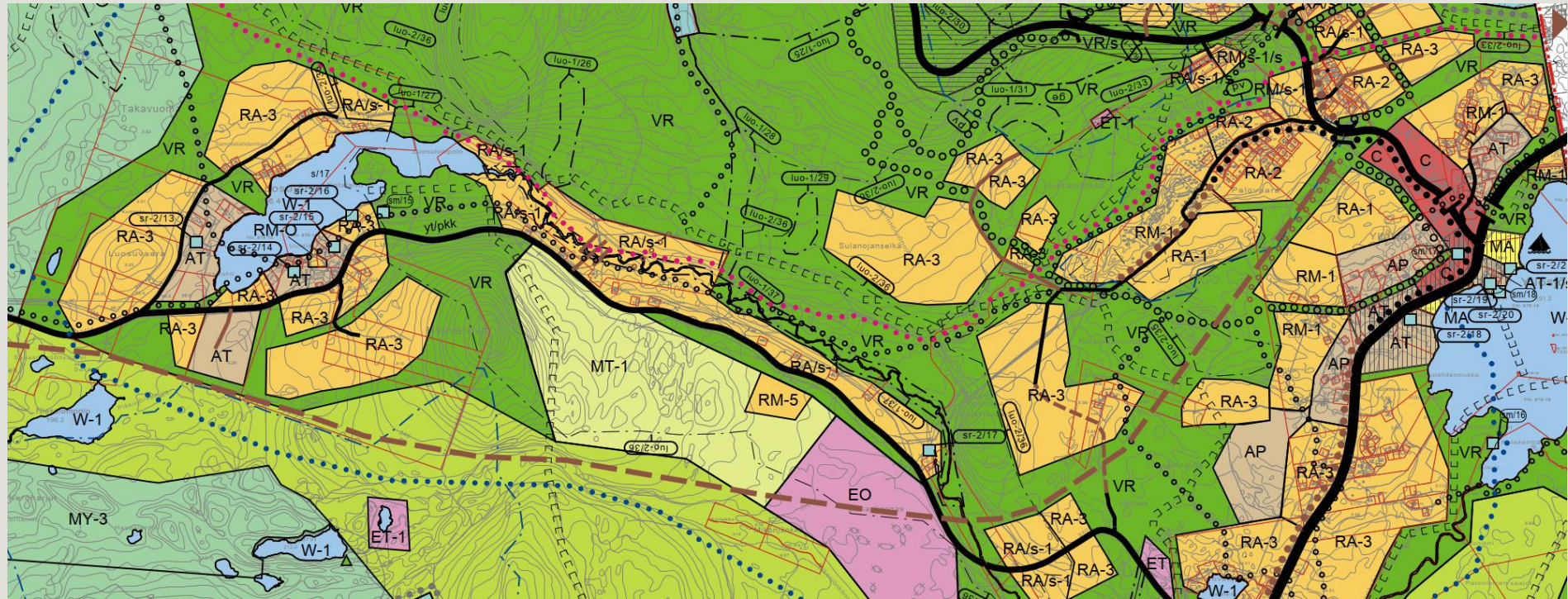

Tulva-alueen laskennallinen raja.

Maankäytössä on huomioitava merkinnällä osoitettu mallinnettu mahdollinen tulva-alue.

Voimassa oleva yleiskaava:

Kaavamuutos- ehdotus:

M

Maa- ja metsä- sekä porotalousvaltainen alue.

Alueella turvataan nykyisten elinkeinojen, kuten maa- ja metsätalouden sekä poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen harjoittamismahdollisuudet. Alueen metsätalous on sovitettava alueella harjoitettavaan porotalouteen. Alueella on sallittua luontaiselinkeinojen vaatimiin toimintoihin liittyvä rakentaminen.

Aluetta voidaan käyttää myös haja-asutusluonteiseen rakentamiseen sekä ulkoilu- ja virkistystarkoituksiin pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti vaikeuttamatta.

Rakentaminen tulee sijoittaa siten, että maisemalliset ja muut ympäristöarvot säilytetään.

OHJE: Metsän käsittely maisemassa selvästi erottuvilla alueilla ja tiestön varsilla tulisi tehdä avohakkuuta välttämällä.

M/s

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on ympäristöarvoja.

Alueen linnusto on monipuolinen erityisesti suolajiston osalta.

Alueen ympäristöarvot tulee säilyttää.

OHJE: Metsän käsittely maisemassa selvästi erottuvilla alueilla ja tiestön varsilla tulisi tehdä avohakkuuta välttämällä.

MY-2

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

Niesakeron luonnon monimuotoisuuden ja maiseman kannalta tärkeä alue.

Niesakeron pohjoisrinne sijaitsee kaukomaisemassa näkyvällä paikalla.

Alueen luonto- ja maisema-arvoja oleellisesti heikentävät toimenpiteet edellyttävät AKL 128 §:n mukaista maisematyölupaa (ei koske puiden kaatamista).

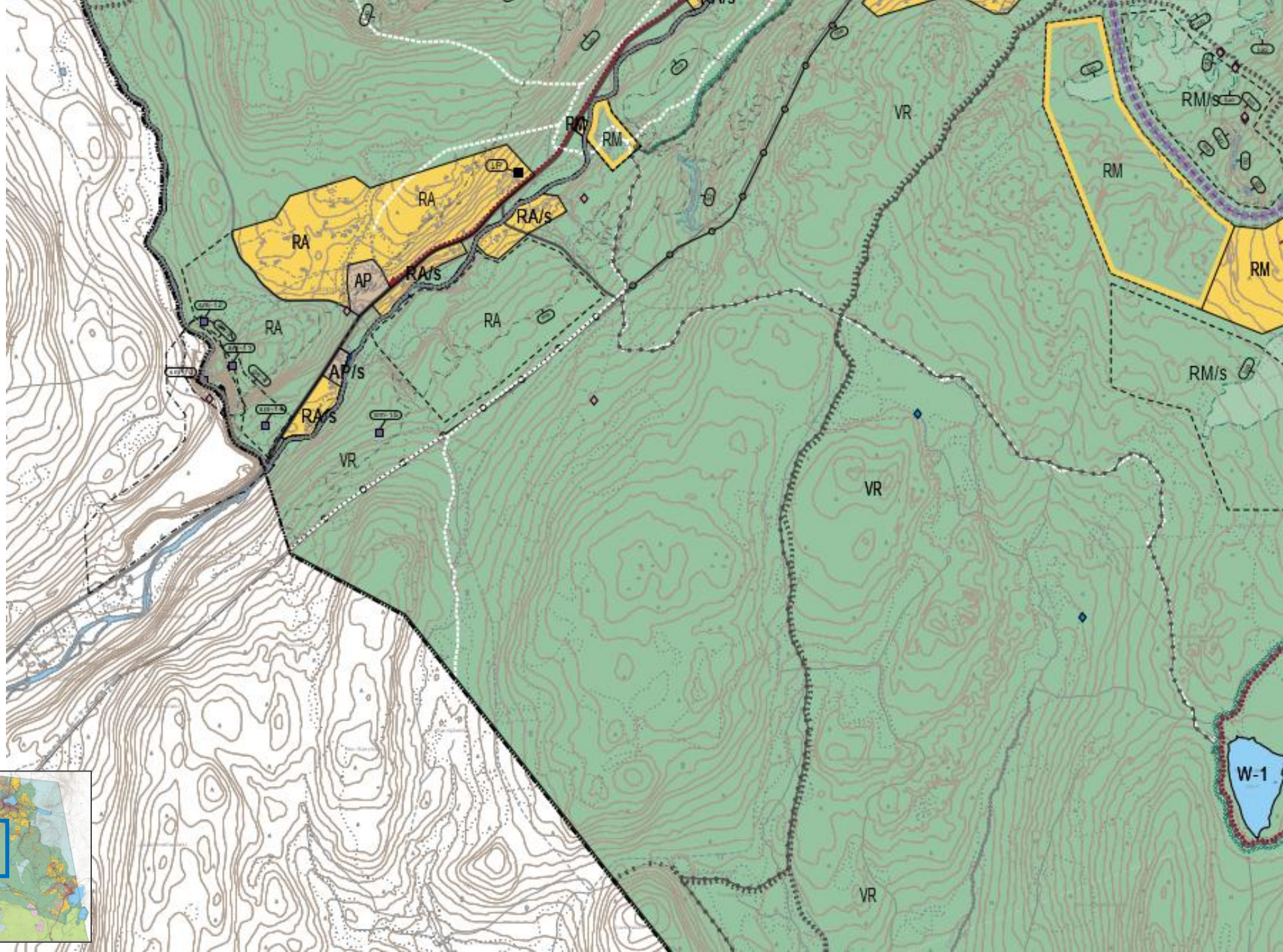
OHJE: Pesäreviirien suojelu toteutetaan erillisillä ohjeilla.

MY-3

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

Niesaselän luonnon monimuotoisuuden, harjajensuojelun ja pohjavedensuojelun kannalta tärkeä alue.

Alueen luontoarvoja olennaisesti heikentävät toimenpiteet edellyttävät AKL 128 §:n mukaista maisematyölupaa (ei koske puiden kaatamista).

VU

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.

Laskettelu- ja virkistystoimintaan varattava alue. Alue varataan hissi- ja rinnerakentamiseen.

Alueella saa rakentaa vain ulkoilua, urheilua ja virkistystä palvelevia rakennelmia, hissitoimintaa palvelevia tukirakennuksia sekä tarpeelliset huolto ja pelastustiet.

OHJE: Lupia haettaessa suunnitelmista tulisi pyytää pelastusviranomaisen lausunto. Alueen toteuttamisessa tulisi ottaa luonto- ja maisema-arvot huomioon.

VU/s

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue, jolla ympäristö säilytetään.

Laskettelu- ja virkistystoimintaan varattava alue, joka sijoittuu erityisiä luonnon ja maiseman arvoja sisältävien Luosukurun ja alapuolisen lehtojensuojelualueen läheisyyteen.

Alueen rakentamisessa ei saa heikentää alueelle tai sen ulkopuolelle sijoittuvia luonnon ja maiseman arvoja. Alueelle saa sijoittaa vain sellaisia hissilaitteita, jotka eivät edellytä ala-/yläasemarakennusten rakentamista. Alueelle ei saa sijoittaa palveluja eikä tiestöä. Lumetus on sallittua vain hissilinjalla. Rinnepohja tulee jättää luonnonmukaiseen tilaan. Valaistus tulee suunnitella siten, ettei se näy häiritsevästi kaukomaisemassa.

OHJE: Lupia haettaessa suunnitelmista tulisi pyytää pelastusviranomaisen lausunto.

VL

Lähivirkistysalue.

Alue varataan päivittäiseen ulkoiluun, virkistykseen ja luontokokemukseen. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomioitava luonnonympäristön säilymiseen laadukkaana. Alueelle voidaan sijoittaa virkistystoimintoja palvelevia rakennelmia. Lähivirkistysalueet ovat osa viherverkostoa

VR

Retkeily-, ulkoilu- ja poronhoitovaltainen alue.

Kansallispuiston aluetta täydentävä merkittävä retkeily- ja ulkoilualue. Alueella on erityisesti virkistystoiminnan kannalta huomioitavia luonnon ja maiseman arvoja. Alueen käytön ohjauksessa otetaan huomioon alueen tärkeys poronhoidolle.

Alueelle saa rakentaa yleistä virkistystoimintaa palvelevia polku- ja reittiverkostoja, aktiviteettireittejä sekä niitä palvelevia rakennuksia.

Alueella sallitaan toimintoja palveleva ajoneuvoliikenne ja pysäköinti.

Alueelle saa sijoittaa ohjelmapalvelutukikohtia ja porotarhoja sekä sallitaan muu luontaiselinkeinojen vaatimiin toimintoihin liittyvä rakentaminen. Alueelle ei saa rakentaa majoitustiloja. Alueelle ei saa sijoittaa hissi- ja rinnerakentamista.

Alueella ei saa suorittaa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman AKL 128 §:n mukaista maisematyölupaa (ei koske puiden kaatamista).

OHJE: Rakentaminen tulisi toteuttaa pienimuotoisena siten, että se sopeutuu maisemaan ja maastonmuotoihin. Alueen metsiä tulisi hoitaa siten, että huomioidaan matkailuelinkeinon tarpeet ja metsämaisema luonnossa liikkuvan kannalta. Metsänkäsittelyssä tulisi noudattaa Pohjois-Suomen metsänhoitosuosituksia ja se on sovitettava alueella harjoitettavaan virkistyskäyttöön ja porotalouteen.

Alueella sallitaan puuston käyttö tavanomaisiin kotitarpeisiin.

VR/s

Retkeily- ja ulkoilualue, jolla ympäristö säilytetään.

Varkaankuru, Luosukuru ja Maisematien lähialue. Varkaankurun ja Luosukurun alueilla on erityisiä luonnonympäristön ja maiseman arvoja. Luosukurun vesitalouden säilyttäminen on tärkeää alapuolisen lehtojensuojelualueen vesivarannon kannalta. Maisematien ja sen lähiympäristön on erityiset maisemalliset arvot ja alueen ympäristöarvot tulee säilyttää. Maisematien kuivatuksen toimintaa ei saa estää.

Virkistys-/retkeilykohde.

Alueelle saa rakentaa ulkoilua, luonnossa liikkumista ja leikkiä varten rakennuksia ja rakennelmia.

Jalankulun ja pyöräilyn reitti.

Uusi jalankulun ja pyöräilyn reitti, linjaus ohjeellinen.

Jalankulun ja pyöräilyn yhteystarve, linjaus ohjeellinen.

Moottorikelkkareitti.

Moottorikelkkareitin yhteystarve, linjaus ohjeellinen.

Maastopyöräreitti.

Maastopyöräreitti, talvikäyttö.

Ulkoilun runkoreitistö.

Ulkoilun runkoreitistö, talvikäyttö.

Ulkoilun runkoreitistön yhteystarve, linjaus ohjeellinen.

Melontareitti, linjaus ohjeellinen.

Venesatama/-valkama.

Alueelle saa rakentaa käyttötarkoitusta palvelevia rakennuksia ja rakennelmia sekä pysäköinnin.

Yleisen pysäköintialueen kohde.

Kohdemerkintä osoittaa ohjeellisen sijainnin. Tarkemmalla suunnittelulla rajattava alue on tarkoitettu yleisen pysäköinnin tarpeisiin. Alueella ei saa leiriä.

Yleinen pysäköintialue.

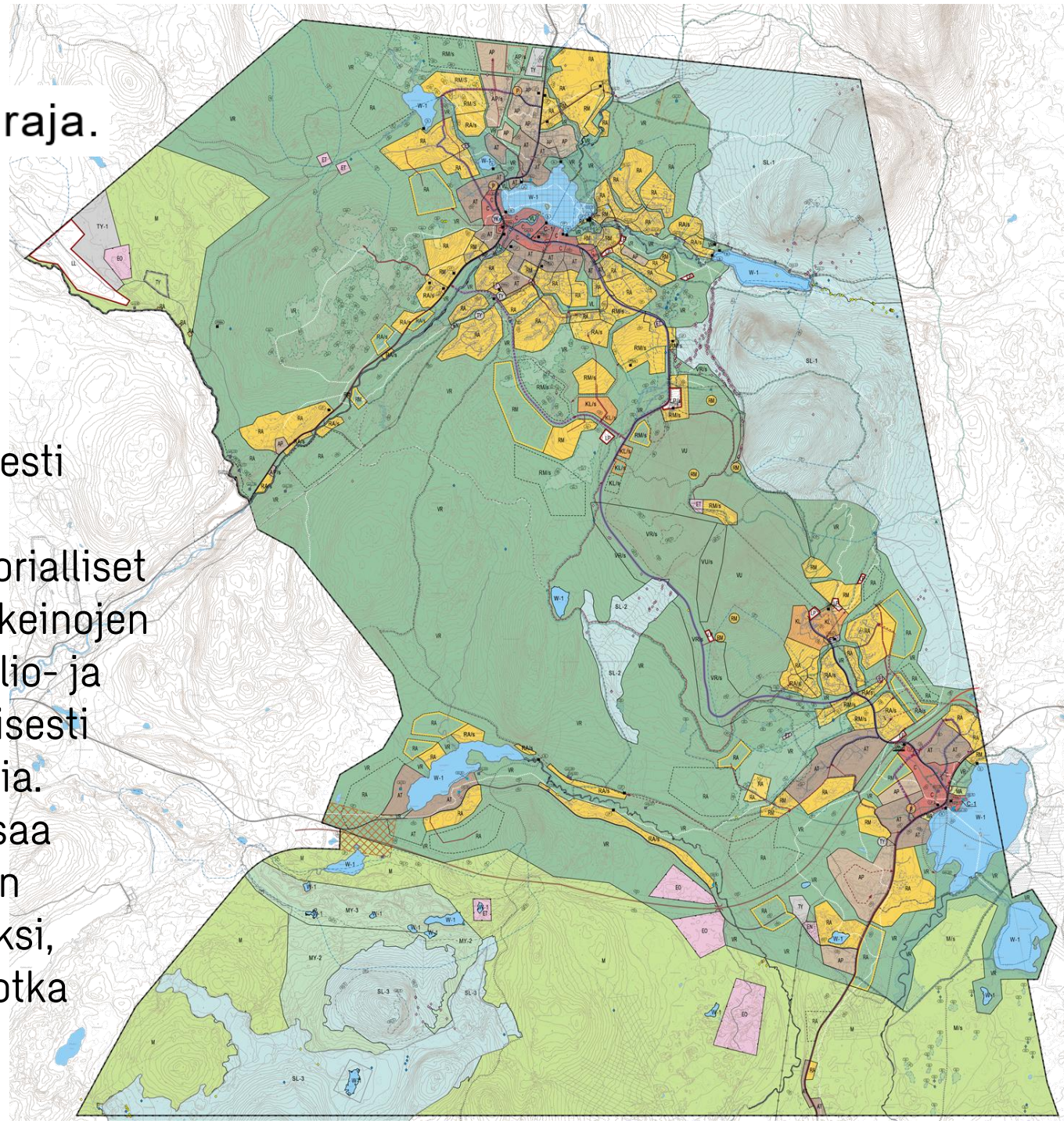
Pysäköintialue tulee jakaa osiin, porrastaa maaston mukaan ja maisemoida istutuksin. Alueella ei saa leiriä.

Yleiskaava-alueen raja.

Yleiset määräykset (1/4):

Osayleiskaava on AKL 42 §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava.

Yllästunturien vaikutusalue on valtakunnallisesti arvokas maisemamatkailun nähtävyys. Kansallismaisemissa yhdistyvät kulttuurihistorialliset arvot, perinteisten maatalous- ja luontaiselinkeinojen synnyttämät arvokkaat luontotyypit, rikas kallio- ja lehtoluonto sekä geologisesti ja geomorfologisesti huomattavat kohteet, joita alueella tulee vaalia. Luonnonsuojeluohjelman mukaisilla alueilla saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen sen suojeluarvonsäilyttämiseksi tai palauttamiseksi, muttei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja.

Yleiset määräykset (jatkuu 2/4):

Rakennettaessa poronhoitolain 2 §:n 2. mom. erityiselle poronhoitoalueelle on huomioitava poronhoitolain 3 §:n takaama porojen vapaalaidunnusoikeus. Poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytyksiin olennaisesti vaikuttavaa reservialueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet ja yhteystarpeet.

Rakennettavaksi osoitetut alueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi. Päättävöitteena on täydentää ja tiivistää jo käyttöönötettuja alueita kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti yhdyskuntarakennetta eheyttären ja olemassa olevaa infraa hyödyntären. Asemakaavaa laadittaessa tulee alueen omaleimaisuus ja topografia ottaa suunnittelun lähtökohdiksi. Alueiden suunnittelussa sekä toteutuksessa tulee huomioida luontoarvojen säilyttäminen. Rakennusten sijoittamiseen rakennuspaikalla tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Uudet rakennukset tulee toteuttaa koon, muodon, materiaalien ja värityksen osalta siten, että ne sopivat sijainnista riippuen ympäröivään lähimaisemaan, tunturin kaukomaisemaan tai kyläkuvaan.

Asemakaavoituksen yhteydessä tulee suorittaa alueen arkeologinen selvitys/inventointi.

Asemakaavaa laadittaessa osoitetaan arkeologisten kulttuuriperintökohteiden ympärille maaston tai historiallisen yhteyden mukaan luonnollinen suoja-alue.

Yleiset määräykset (jatkuu 3/4):

Kaavan laajat VU-, VL- ja VR-alueet toimivat Pallas-Yllästunturin kansallispuistoa täydentävänä retkeily- ja ulkoilualueena. Tätä virkistystoimintaa palvelevia polku- ja reittiverkostoja, aktiviteettireittejä sekä niitä palvelevia rakennuksia tulee ylläpitää sekä uusia suunnitella ja toteuttaa monipuolisessa yhteistyössä maanomistajan ohjeistuksessa.

Ranta-alueilla keskustatoimintojen alueiden (C, C-1) ja kyläalueiden (AT) ulkopuolella vapaan rantaviivan osuus tulee olla vähintään puolet muunnetusta rantaviivasta. Rakentamisessa tulee huomioida viranomaisen määrittelemät alimmat rakentamiskorkeudet tai kuitenkin niin, että maanpinnan alin korkeus rakennuspaikalla tulee olla vähintään metrin ja alimpien kastuvien rakenteiden vähintään 1,5 metriä vesistön keskivedenkorkeutta ylempänä. Rakennuspaikkoja ei saa suunnitella sijoitettavaksi alueille, joilla on tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa.

Yleiset määräykset (jatkuu 4/4):

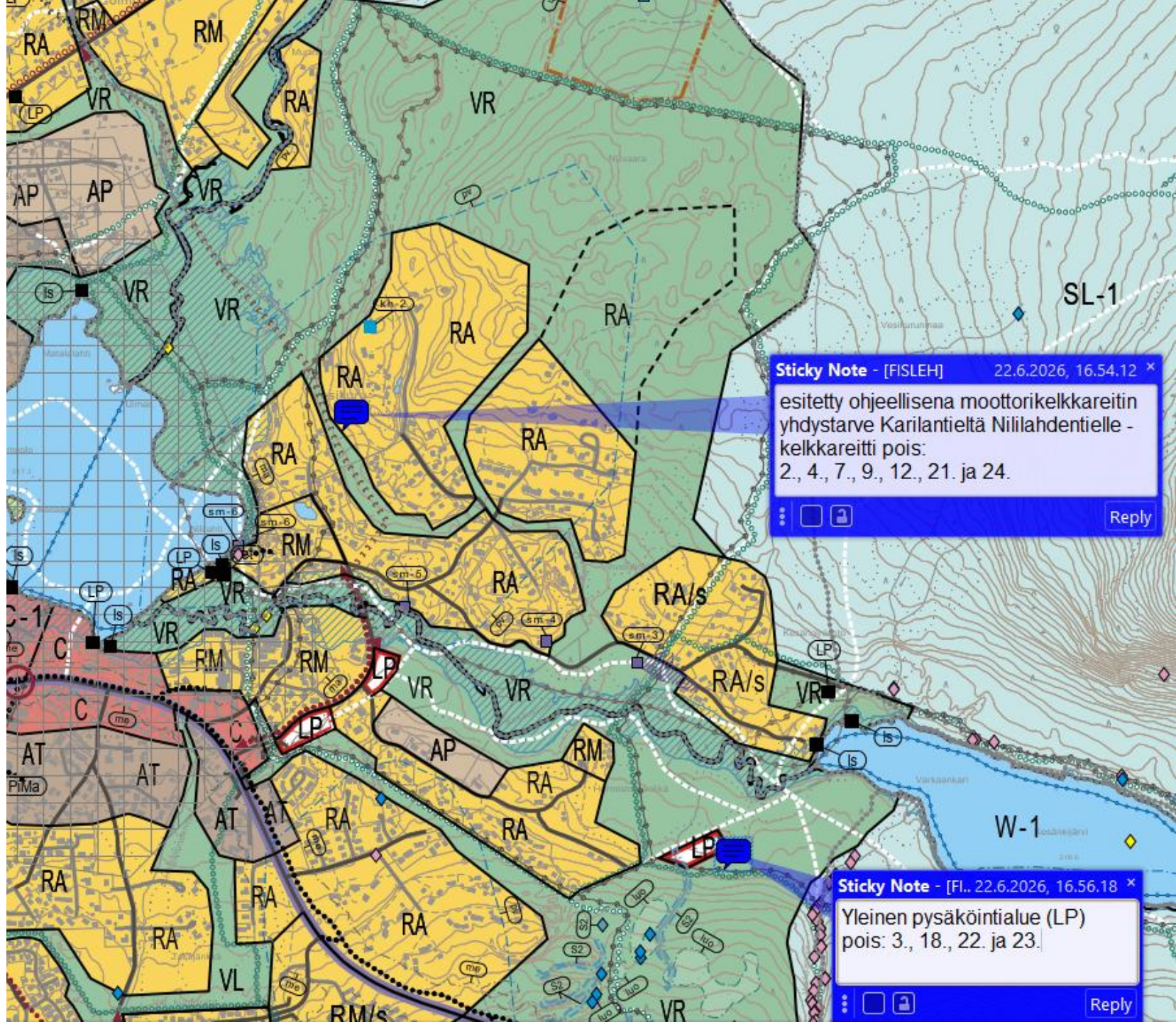
Rakennuspaikalle tulee olla hyväksyttävä kulkuyhteys. Jos kulkuyhteys järjestetään maantieltä, on rakennusluvanmyöntämisen edellytyksenä voimassa oleva tieviranomaisen myöntämä liittymälupa. Teiden läheisyyteen rakennettaessa tulee selvittää liikennemelun vaikutukset alueen olosuhteisiin. Maankäytön toteutumisen edetessä tulee teitä kehittää liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden varmistamiseksi.

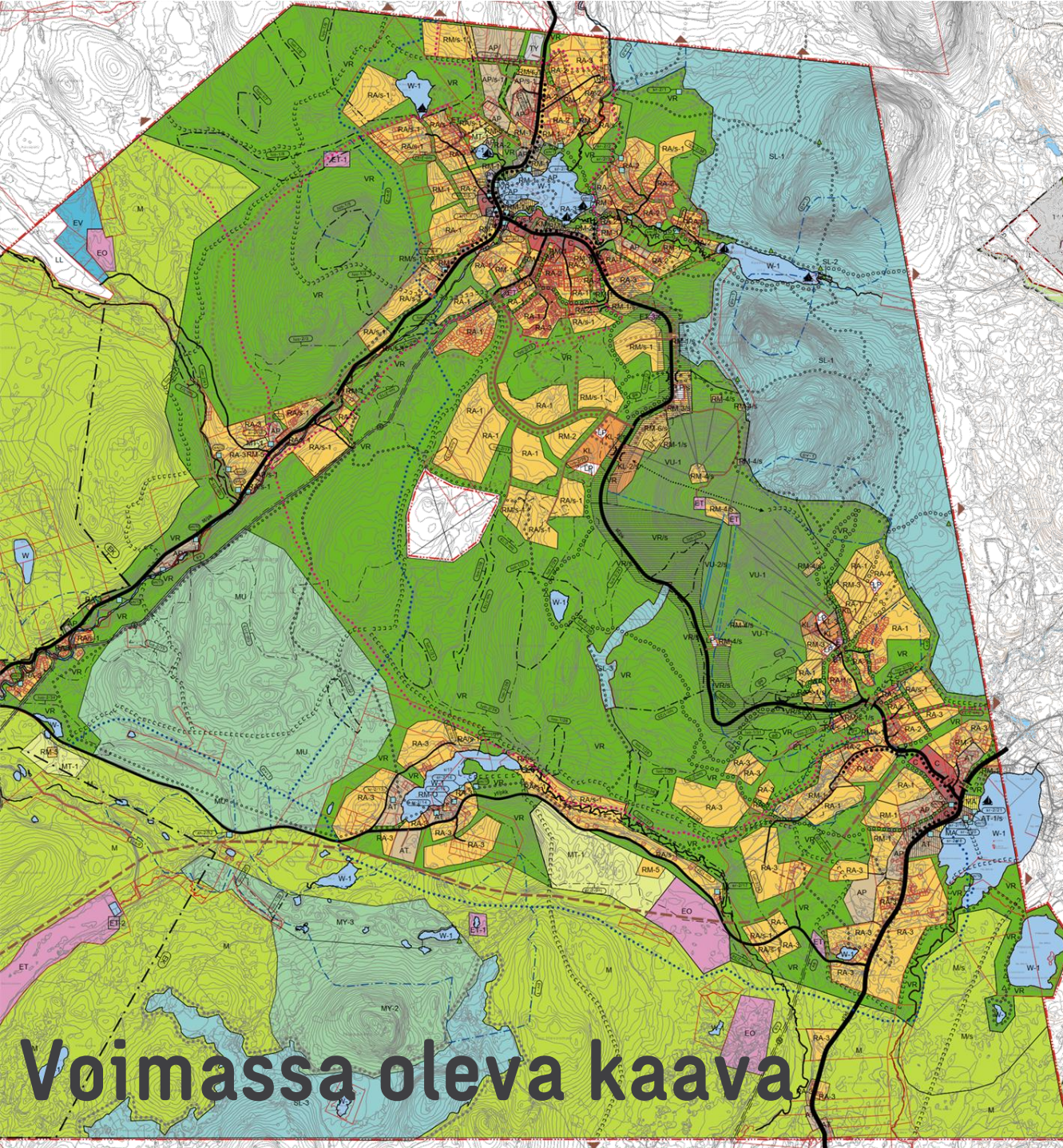
Maankäyttöä ei saa tehostaa merkittävästi uuden yhdystien ja rautatien linjauksien välittömässä läheisyydessä ennen kuin tarkemmat katu-, tie- tai ratasuunnitelmat uusille linjauksille on tehty. Maisematien lähiympäristössä pysäköintialueet tulee jakaa osiin, porrastaa maaston mukaan ja maisemoida istutuksin. Rakentamisessa on huolehdittava siitä, että maisematien kuivatuksen toimintaa ei estetä.

Kaava-alueella sallitaan uusiutuvan energian tuottaminen tarkempiin suunnitelmiin perustuen ja noudatetaan kunnan hyväksymiä jätehuoltomääräyksiä. Lisäksi alueella on noudatettava kulloinkin voimassa olevia ympäristölupaviranomaisten antamia määräyksiä. Mahdollinen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on selvitettävä toimivaltaiselta luonnonsuojeluviranomaiselta ja arvioitava ennen maaperänkaivamista tai muita rakentamistoimenpiteitä. Alueelle on rakennettava voimassa olevan lainsäädännön mukaiset hulevesi- ja vesihuoltoratkaisut.

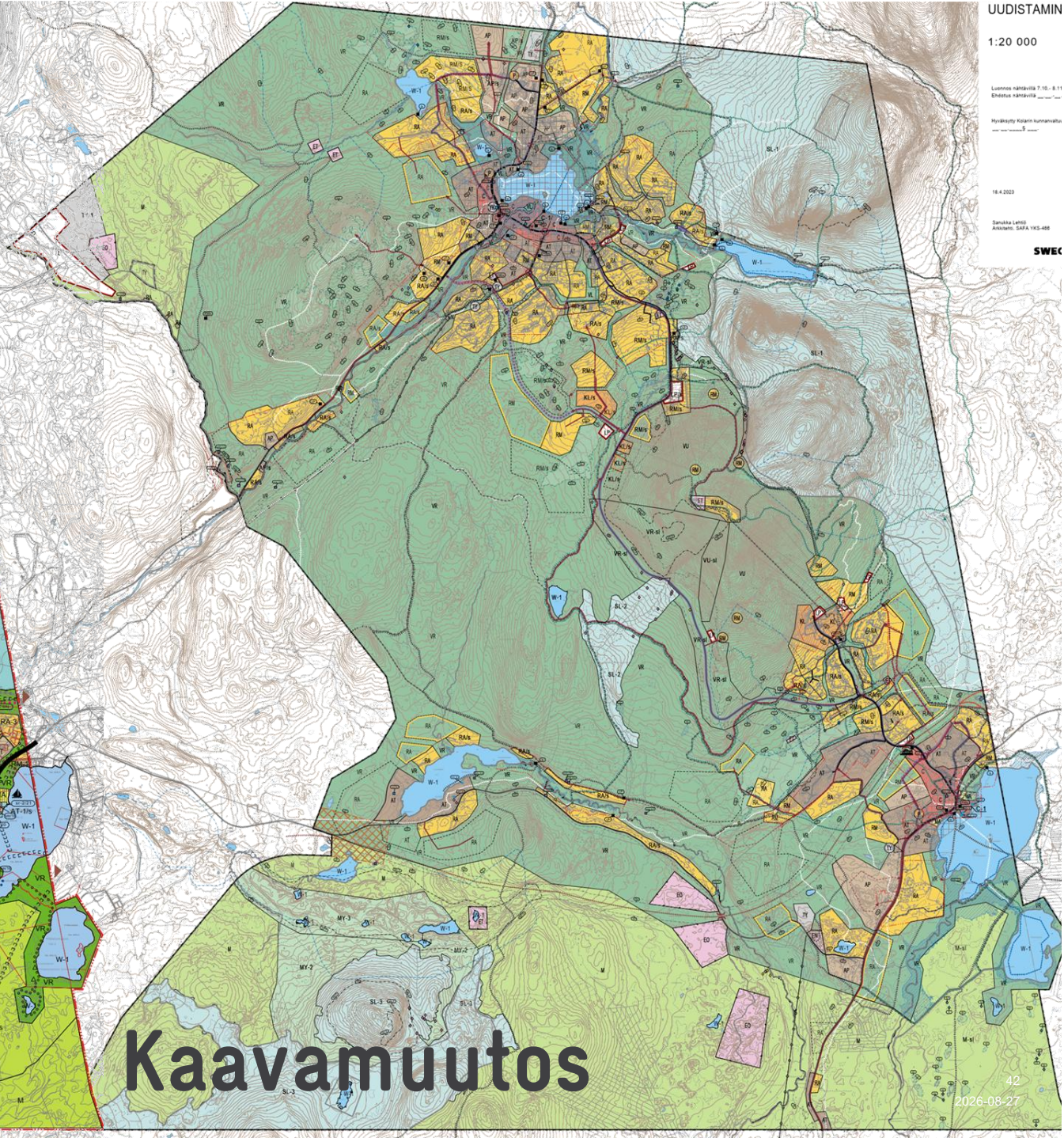
Tarkennukset

Useita muistutuksia kohdistui kelkkareittiin ja LP-alueeseen Hormistonjängän itäpuolella (ks. kuva).

Voimassa oleva kaava

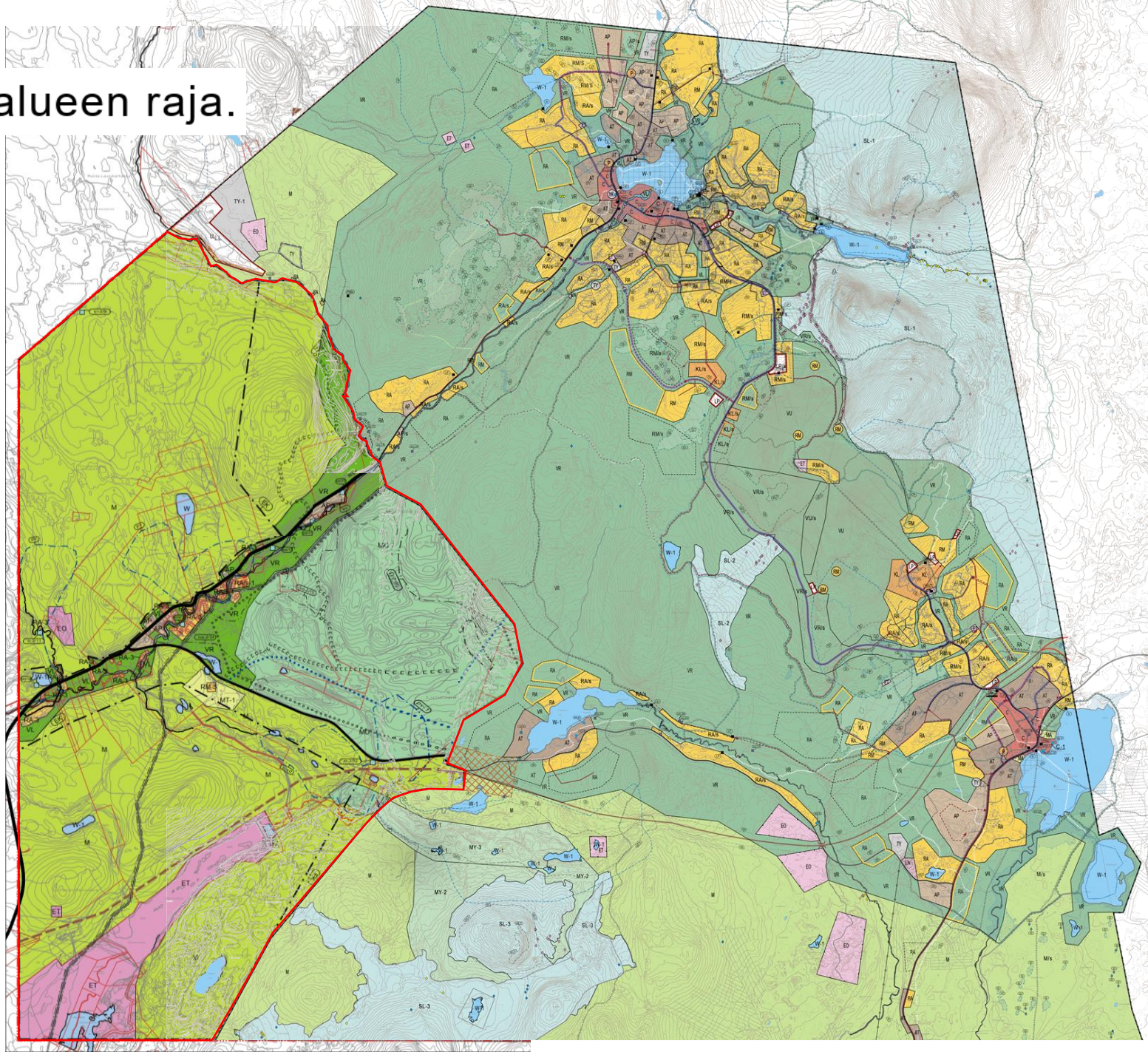
Kaavamuutos

Yleiskaava-alueen raja.

Uudistuksen alueella osayleiskaava ohjaa asemakaavojen laatintaa ja mahdollisia asemakaavan muutostöitä.

Läntiseen osaan, jota uudistustyö ei koske, jää voimaan nykyinen Ylläksen osayleiskaava merkintöineen ja määräyksineen.

YLEISKAAVAPROSESSI

Aloitus

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 9.11. - 8.12.2020 ja sitä päivitetään koko kaavaprosessin ajan.
- Ohjausryhmän kokous oli 16.11.2021
- Viranomaisneuvottelu pidettiin 18.12.2021

Selvitykset

- Liikenne ja liikennemelu
- Kulttuuri ja maisema
- Luonto ja Natura
- Yhdyskuntatekniikka
- Ylläs III - kehittämissuunnitelma

Valmistelu

- Nollakaava
- Osayleiskaavan arviointi
- Rakennemalli
- Työpaja 14.6.2021
- Luonnosaineisto 13.9.2021
- Hallitus 21.9.2021
- Yleisötilaisuus 23.9.
- Nähtävillä pito 7.10.- 8.11.2021 osallisten mielipiteiden saamiseksi
- Viranomaisilta pyydettiin lausunnot
- Ohjausryhmän kokoukset 5.-8.
- Ylläs III- kehittämissuunnitelma hallitus 14.12.2022
- Vastine laatimisvaiheen kuulemiseen ja ehdotusaineiston valmistelu

Ehdotus

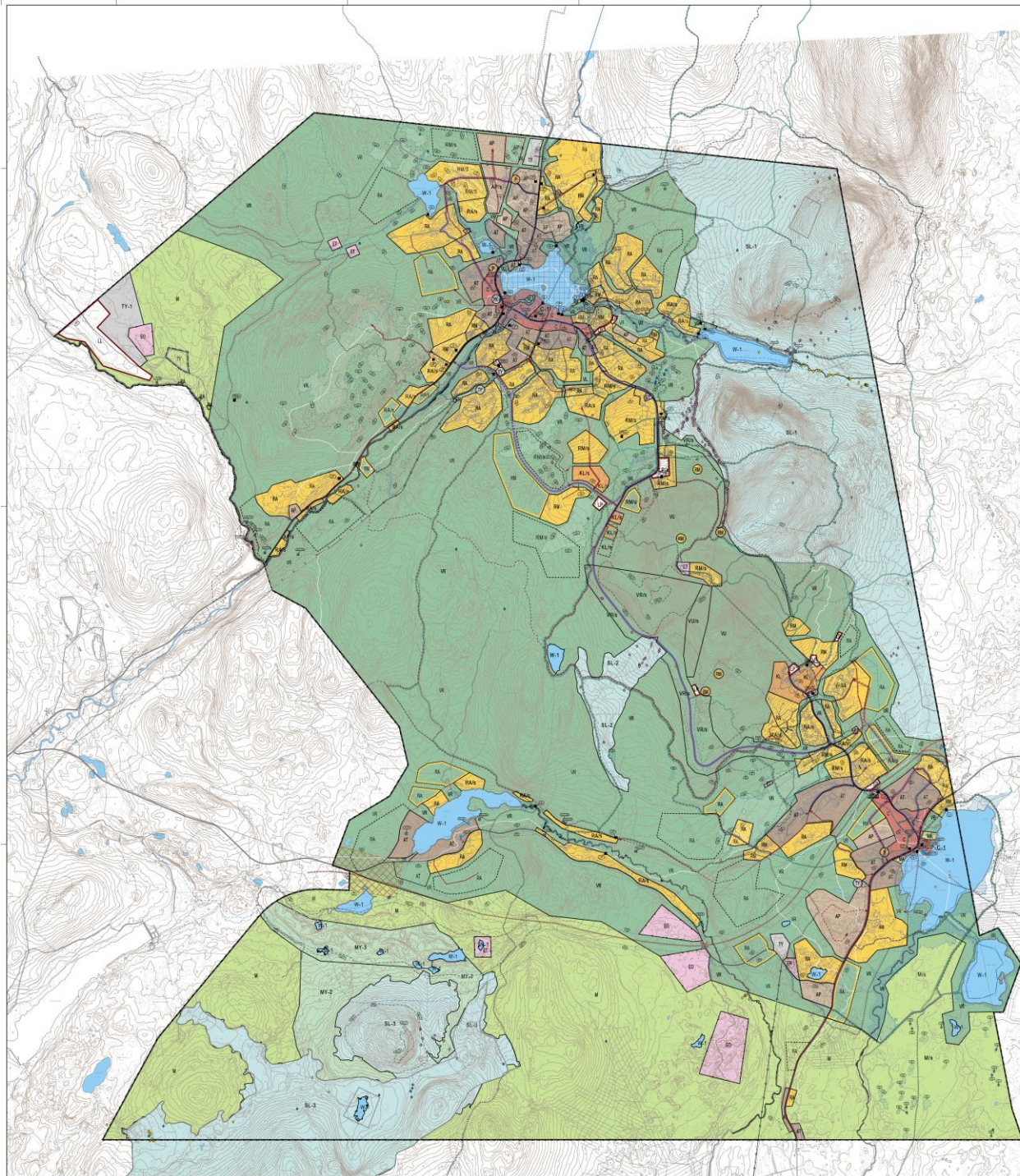
- Hallitus 25.4.2023
- Esittely- ja keskustelutilaisuus yleisölle 1.6.
- Osalliset voivat jättää muistutuksia aineistosta 17.5.-15.8.2023
- Viranomaisilta pyydetään lausunnot ja järjestetään tarvittaessa neuvottelu
- **Natura-arviointimenettely**
- Vastine saatuun palautteeseen
 - Tarkennukset vähäisiä, voidaan edetä hyväksymiseen

Hyväksyminen

- **Esittely- ja keskustelutilaisuus 27.8. yleisölle**
- **Saadaan LVV:ltä Natura-lausunto 8-9/26**
- **Kunnanhallitus käsittelee vastineen ja esittää kaavaa valtuustolle hyväksyttäväksi (tavoite 10/2026)**
- **Valtuusto hyväksyy kaavan.**
- Kunnanvaltuuston hyväksymispäätöksestä on 30 päivän valitusaika.
- Kaavan hyväksymisestä tiedotetaan kuulutuksella ja tarvittaessa osallisia.

arvio syksy 2026

Kiitos!

[illegible][illegible]

